

2023

**RAPORT
O STANIE
GMINY SARNAKI
ZA 2023 ROK**

Sarnaki, 31 maja 2024 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	4
1. Informacje ogólne.....	4
2. Położenie gminy.....	4
3. Ludność gminy	4
4. Rolnictwo i przedsiębiorczość	5
5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	7
II. ORGANY GMINY.....	10
1. Rada Gminy.....	10
2. Wójt.....	12
3. Jednostki pomocnicze (sołectwa)	12
III. URZĄD GMINY	15
1. Struktura urzędu gminy	15
2. Inwestycje	16
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	21
IV. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY.....	25
1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach.....	25
2. Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach	34
3. Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach.....	47
4. Placówki oświatowe	49
5. Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowych Litewnikach.....	52
V. FINANSE GMINY	62
1. Budżet	62
2. Fundusz sołecki	68
VI. OCHRONA ŚRODOWISKA	71
VII. INFRASTRUKTURA	74
1. Gospodarka gruntami	74
2. Gospodarka nieruchomościami.....	77
VIII. BEZPIECZEŃSTWO W GMINIE	79
1. Ochrona zdrowia.....	79
2. Działania ratowniczo - gaśnicze.....	79
3. Analiza bezpieczeństwa na terenie Gminy Sarnaki	80
IX. ZAKOŃCZENIE	82
WYKAZ TABEL.....	84

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Przedstawiam Państwu „Raport o stanie Gminy Sarnaki za 2023 rok”, który sporządzony został zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

W Raporcie znajdziecie Państwo informacje na temat tego ile udało nam się zrealizować w 2023 r. oraz jakie zadania jeszcze przed nami.

Przygotowane i zebrane materiały pomogą Państwu spojrzeć szerzej na podejmowane w gminie rozwojowe decyzje i przybliżyć ich realizację oraz efekty. Raport ukazuje rozwój gminnych jednostek organizacyjnych, a także infrastrukturę i inwestycje.

W raporcie zgromadzone zostały szczegółowe dane, przedstawiające szeroki zakres funkcjonowania instytucji wydatkujących środki z budżetu Gminy Sarnaki i stanowiące źródło oceny możliwości dalszego rozwoju gminy. Raport to swego rodzaju sprawozdanie z pracy sarnackiej administracji samorządowej. Zadania samorządu są bardzo szerokie: od edukacji, przez inwestycje, kulturę po sport i rekreację.

Osiągnęliśmy bardzo wiele, ale to tylko dzięki intensywnej pracy i dobrej współpracy, za którą dziś bardzo serdecznie wszystkim zaangażowanym w rozwój naszej gminy dziękuję. Realizacja naszych ambitnych planów nie byłaby możliwa bez współpracy z Radą Gminy w Sarnakach, Sołtysami, Kołami Kół Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszeniami. Przede wszystkim, te pozytywne zmiany nie zadziałyby się bez zaangażowania i współpracy całej naszej społeczności. Przed nami dalsza konsekwentna praca dla mieszkańców, która sprawi, że Gmina Sarnaki będzie gminą jeszcze bardziej przyjazną do życia, rozwojową i wykorzystującą w pełni potencjał ludzi, którzy ją tworzą.

Z wyrazami szacunku
Wójt Gminy Sarnaki

/-/ Grzegorz Arasymowicz

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1. Informacje ogólne

Położenie - województwo mazowieckie, powiat łosicki.

Charakter gminy - gmina wiejska, 32 sołectwa.

Powierzchnia - 197,3 km²

Liczba ludności - 4 357 osób zameldowanych na stałe (stan na dzień 31.12.2023 r.)

2. Położenie gminy

Gmina Sarnaki położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, w odległości 20 km od Łosic -miasteczka powiatowego i 140 km od Warszawy. Od strony północnej naturalną granicą z województwem podlaskim jest rzeka Bug. Od południa gmina graniczy z województwem lubelskim.

Przez terytorium gminy przebiega droga krajowa nr 19 Suwałki - Barwinek, która krzyżuje się z drogą wojewódzką nr 811 z Białej Podlaskiej łączącą województwo podlaskie z przejściem granicznym w Terespolu i Kukurykach w województwie lubelskim. Przebiega również linia kolejowa Warszawa - Hajnówka.

Gmina obejmuje obszar 197,3 km², z czego ok. 36% stanowią lasy. W 32 sołectwach o zwartej i kolonijnej zabudowie mieszka 4 357 mieszkańców, w większości trudniących się rolnictwem. Gmina posiada wyjątkowe walory krajobrazowe i przyrodnicze, które przyciągają latem wielu wczasowiczów.

3. Ludność gminy

Na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba stałych mieszkańców wynosiła 4 357 osób, natomiast liczba zameldowanych na pobyt czasowy wynosiła 62 osoby. Łączna liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy wynosiła 4 417 (w tym 2 osoby, które mają w gminie zarówno pobyt stały jak i czasowy).

W ramach spraw obywatelskich realizowane były zadania z zakresu USC, ewidencji ludności, dowodów osobistych. W 2023 r.m.in.:

- 1) wydano 2 decyzje meldunkowe (1 o wymeldowaniu osoby, 1 o umorzeniu postępowania administracyjnego dotyczącego wymeldowania osoby);
- 2) wydano 1 decyzję administracyjną z zakresu rejestracji stanu cywilnego;
- 3) sporządzono 67 aktów stanu cywilnego:
 - a) 6 aktów urodzenia (w tym 6 transkrypcji aktów zagranicznych),
 - b) 43 akty małżeństwa (w tym 1 transkrypcja zagranicznego aktu małżeństwa, 3 małżeństwa cywilne w plenerze, 6 małżeństw cywilnych w USC, 33 małżeństwa

- konkordatowe),
- c) 18 aktów zgonu
- 4) wydano: 450 odpisów aktów stanu cywilnego.

W 2023 r. w Gminie Sarnaki urodziło się 28 osób, zmarły 64 osoby.

4. Rolnictwo i przedsiębiorczość

Gmina Sarnaki zaliczana jest do gmin rolniczych. Rolniczy charakter gminy wynika z dużego udziału powierzchni zajętej przez użytki rolne. W gminie Sarnaki przeważa sadownictwo.

Z uwagi na turystyczny charakter Gminy Sarnaki, w wielu miejscowościach, szczególnie nadbużańskich, powstało wiele ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych.

Zgodnie z ustawą o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych z dnia 29 sierpnia 1997 r. wójt prowadzi rejestr innych obiektów świadczących usługi hotelarskie na terenie gminy. Z uwagi na turystyczny charakter Gminy Sarnaki w wielu miejscowościach, szczególnie nadbużańskich powstało wiele ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych.

Na koniec 2023 r. w prowadzonej ewidencji wpisanych było 30 gospodarstw agroturystycznych oraz 11 ośrodków wczasowych. W roku 2023 do ewidencji zgłoszono dwa nowe obiekty świadczące inne usługi turystyczne.

W 2023 r. na terenie Gminy Sarnaki działały dwa Punkty Informacji Turystycznej zlokalizowane w miejscowości: Serpelice i Zabuzę.

Według raportu z CEIDG w 2023 r. w gminie Sarnaki złożono i prawidłowo przetworzono 44 wnioski. Rodzaje wniosków:

- 1) zmiana z zawieszeniem działalności gospodarczej - 9;
- 2) zmiana ze wznowieniem działalności gospodarczej - 5;
- 3) zakończenie działalności gospodarczej - 10;
- 4) założenie działalności gospodarczej - 3;
- 5) zmiana działalności gospodarczej - 17 (w tym 8 wniosków spoza terenu Gminy Sarnaki)

Najpopularniejszymi rodzajami wykonywanej działalności gospodarczej są:

- 1) Posadzkarstwo, tapetowanie oraz oblicowywanie ścian;
- 2) Malowanie i szklenie;
- 3) Zakładanie stolarki budowlanej;
- 4) Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych;
- 5) Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych;
- 6) Transport drogowy towarów;
- 7) Tynkowanie;
- 8) Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane;

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

- 9) Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych;
- 10) Wykonywanie instalacji wodno – kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona uchwałą Rady Gminy w Sarnakach:

- 1) do spożycia poza miejscem sprzedaży (63):
 - a) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 30,
 - b) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 15,
 - c) o zawartości powyżej 18% alkoholu - 18
- 2) do spożycia w miejscu sprzedaży (43):
 - a) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 25,
 - b) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 8,
 - c) o zawartości powyżej 18% alkoholu - 10

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie (stan na dzień 31.12.2023 r.):

- 1) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 15;
- 2) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) - 7

Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych ważnych w 2023 r. (stan na dzień 31.12.2023 r.):

- 1) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 38;
- 2) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) - 14

Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2023 r. - 2.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2023 r.:

- 1) do spożycia poza miejscem sprzedaży:
 - a) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 1,
 - b) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 1,
 - c) o zawartości powyżej 18% alkoholu - 1
- 2) do spożycia w miejscu sprzedaży:
 - a) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 1,
 - b) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 0,
 - c) o zawartości powyżej 18% alkoholu - 1

Wartość alkoholu sprzedanego w 2023 r. na terenie gminy (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży):

- 1) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 2 432 431,42 zł,
- 2) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 513 970,24 zł,
- 3) o zawartości powyżej 18% alkoholu - 1 702 682,00 zł

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

co daje w sumie wartość 4 649 083,66 zł, co w przeliczeniu: na 1 mieszkańca gminy wyniosła - 1 052,54 zł a 1 mieszkańca powyżej 18 roku życia wyniosła - 1 231,55 zł.

Liczba wydanych w 2023 r. decyzji o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - 3.

**Tabela Nr 1 Rynek napojów alkoholowych w Gminie Sarnaki
(stan na dzień 31 grudnia 2023 r.)**

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	15
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	7
Razem	22
Liczba mieszkańców gminy przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych	201
Liczba mieszkańców gminy powyżej 18 r.ż. przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych	171
Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych ważnych w 2023 r. przeznaczonych:	
do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	38
do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	14

Źródło: Opracowanie własne

5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Gmina Sarnaki jest członkiem kilku stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, które prowadzą działalność pożytku publicznego, są to:

1. Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania – Tygiel Dolina Bugu” z siedzibą w Drohiczynie
2. Podlaskie Stowarzyszenie Gmin Nadbużańskich z siedzibą w Drohiczynie
3. Lokalna Organizacja Turystyczna LOT nad Bugiem
4. Związek Gmin Wiejskich
5. Stowarzyszenie „Razem dla rozwoju w partnerstwie”

Gmina Sarnaki w 2023 r. wpłaciła ww. stowarzyszeniom składkę członkowską w łącznej kwocie 12 370,01 zł.

Projekty realizowane przy współpracy ze stowarzyszeniami rejestrowymi z terenu Gminy Sarnaki:

- 1) **„Rowerem po najpiękniejszych zakątkach gminy Sarnaki”**. Całkowity koszt zadania 34 330,00 zł, kwota dofinansowania 30 000,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, pozostała kwota jako dotacja z budżetu Gminy Sarnaki. Projekt realizowany we współpracy z Stowarzyszeniem Malowniczy Zakątek Borsuki nad Bugiem.
- 2) **„Zakup sprzętu i wyposażenia służącego do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń na potrzeby OSP w Serpelicach”**. Całkowity koszt zadania 17 763,89 zł, kwota dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 15 000,00 zł, dotacja udzielona Stowarzyszeniu z budżetu Gminy Sarnaki w kwocie 1 763,89 zł.
- 3) **Doposażenie centrów integracji społecznej (świetlic)** przy współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi i Stowarzyszeniami złożono 16 wniosków, w sumie uzyskano 107 911,00 zł dofinansowania na zakup wyposażenia. Dofinansowanie pochodziło z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

Roczny Program Współpracy Gminy Sarnaki z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 r. (zwany dalej Programem) został uchwalony 23 listopada 2022 r. Uchwałą Rady Gminy w Sarnakach Nr LIV/296/2022.

Zgodnie z art. 5a pkt. 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja jest zobowiązany przedstawić Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.

Program sprecyzował i uporządkował zasady współpracy Gminy Sarnaki z organizacjami pozarządowymi. W praktycznym działaniu jest podstawowym kryterium oceny wniosków podmiotów ubiegających się o dotacje z budżetu Gminy Sarnaki.

Program w szczególności sprzyja kontynuowaniu i rozwijaniu partnerskiej współpracy pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi, rozwojowi tych organizacji, stwarza mieszkańcom gminy szansę poszerzenia aktywności społecznej, a także umożliwia zlecenie realizacji zadań publicznych na rzecz organizacji pozarządowych.

Projekt Programu współpracy został poddany konsultacjom z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi na podstawie Zarządzeniem nr Or.0050.52.2022 Wójta Gminy Sarnaki z dnia 20 października 2022 roku. W wyznaczonym terminie nie wpłynęła żadna opinia do projektu Programu.

Przedmiotem współpracy Gminy Sarnaki z organizacjami pozarządowymi i podmiotami pożytku publicznego zgodnie z Programem na rok 2023 była realizacja zadań publicznych z zakresu:

- 1) ochrony i promocji zdrowia;
- 2) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;

- 3) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 4) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 5) wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 6) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 7) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu;
- 8) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej;
- 9) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 10) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- 11) ratownictwa i ochrony ludności.

W Programie określono również główne zasady i formy współpracy. Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami pożytku publicznego powinna być realizowana na zasadach pomocniczości, partnerstwa, suwerenności, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Ponadto współpraca może przybierać formy pozafinansowe i finansowe.

W roku 2023 Gmina Sarnaki nie ogłosiła żadnego konkursu ofert na realizację zadań publicznych.

W ramach pozafinansowej formy współpracy Gminy Sarnaki z organizacjami pozarządowymi, organizacjami społecznymi opierała się na wsparciu działań organizacji, których celem statutowym są zadania z zakresu odnowy wsi, w zakresie promocji zasobów kulturowych, w tym produktów lokalnych.

Istotną częścią współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi jest wsparcie organizacyjne podczas prowadzonych przedsięwzięć np. poprzez udostępnianie gminnych obiektów czy sprzętu, a w ramach inicjatyw lokalnych współpraca i pomoc w załatwieniu wielu spraw niezbędnych do prawidłowego zrealizowania zadania publicznego.

Gmina nieodpłatnie organizowała również zespołom śpiewaczym i organizacjom pozarządowym transport na występy, konkursy i konferencje.

Gmina Sarnaki w ramach polityki informacyjnej na stronie internetowej gminy informuje o wszelkich planowanych kierunkach działania, a także o konkursach i możliwościach udziału przez organizacje społeczne i stowarzyszenia w wydarzeniach organizowanych przez inne podmioty.

Działania Gminy nakierowane były w szczególności na tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej, prowadzenia ciekawych i efektywnych inicjatyw na rzecz mieszkańców, uzupełnieniu działań Gminy w zakresie nie obejmowanym przez samorządowe struktury, a także zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

W 2023 r. z organizacjami pozarządowymi nie konsultowano innych dokumentów poza Programem.

II. ORGANY GMINY

1. Rada Gminy

Gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Posiada osobowość prawną, a jej samodzielność podlega ochronie sądowej.

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Rada Gminy obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady Gminy. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do publicznej wiadomości. Obrady są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagranie obrad jest udostępnione w BIP <https://bip.sarnaki.pl/>, na stronie internetowej urzędu gminy <http://sarnaki.pl/> oraz w Biurze Rady Gminy w Sarnakach.

Z końcem VIII kadencji 2018 – 2024 radni pracowali w następującym 12 - osobowym składzie:

- 1) Justyna Marianna Filipiuk - Przewodnicząca Rady Gminy w Sarnakach, członek Komisji Budżetu i Finansów;
- 2) Adam Roman Bartoszewski - Wiceprzewodniczący Rady Gminy w Sarnakach, Z-ca Przewodniczącego Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 3) Adam Wawryniuk - Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, członek Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 4) Jolanta Edyta Radziwonka - Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, członek Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 5) Mieczysław Józef Bartoszewski - Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów, Z-ca Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej;
- 6) Jarosław Melech - Przewodniczący Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego, członek Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 7) Renata Agnieszka Dziwińska - Przewodnicząca Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej, członek Komisji Budżetu i Finansów;
- 8) Tadeusz Baczyński - Z-ca Przewodniczącego Komisji Skarg Wniosków i Petycji, członek Komisji Budżetu i Finansów;
- 9) Daniel Jacek Tyszko - Z-ca Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów, członek Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego;
- 10) Eugeniusz Jacek Kroszka - Z-ca Przewodniczącego Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego, członek Komisji Skarg Wniosków i Petycji;
- 11) Tomasz Henryk Obrepalski - Członek Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Budżetu i Finansów;

- 12) Czesław Adam Domański - Członek Komisji Budżetu i Finansów oraz Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego

W roku 2023 Rada Gminy w Sarnakach odbyła 14 sesji (w tym 4 sesje nadzwyczajne), na których podjęto 92 uchwały, z czego do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego przesłano 38 uchwał. Wszystkie podjęte uchwały zostały przekazane do Nadzoru Prawnego Wojewody lub Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwały podejmowane były, m. in. w sprawie:

- 1) zmian w budżecie Gminy Sarnaki w 2023 r. poprzez przeniesienia lub zmiany w planie dochodów i wydatków budżetowych oraz w planie zadań inwestycyjnych;
- 2) zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sarnaki na lata 2023 – 2031;
- 3) przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sarnaki w 2023 r.;
- 4) zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Sarnaki;
- 5) uchwalenia programu ośłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów w Gminie Sarnaki” na rok 2023 r.;
- 6) udzielenia bonifikaty na sprzedaż lokali mieszkalnych najemcom w budynku mieszkalnym przy ul. Jana Kilińskiego 3 w Sarnakach;
- 7) uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sarnaki;
- 8) przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sarnaki;
- 9) przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sarnaki pn. „Elektrownie słoneczne”;
- 10) określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych;
- 11) określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości;
- 12) obniżenia średniej ceny skupu żyta, przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego na rok podatkowy 2024;
- 13) obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna dla celów wymiaru podatku leśnego na rok podatkowy 2024;
- 14) ustanowienia wieloletniego gminnego programu ośłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028;
- 15) podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028;
- 16) określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028;

- 17) ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych;
- 18) uchwalenia planu pracy Rady Gminy w Sarnakach na rok 2024;
- 19) uchwalenia planów pracy stałych Komisji Rady Gminy w Sarnakach na rok 2024;
- 20) uchwalenia "Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Sarnaki na lata 2024-2029";
- 21) zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy;
- 22) wyrażenia zgody na przystąpienie przez Gminę Sarnaki w 2024 r. do realizacji programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024;
- 23) uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027.

Na całokształt pracy Rady Gminy w Sarnakach składa się przede wszystkim praca 5 - ciu stałych Komisji Rady Gminy w Sarnakach:

- 1) Komisji Budżetu i Finansów;
- 2) Komisji Rewizyjnej;
- 3) Komisji Skarg, Wniosków i Petycji;
- 4) Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego;
- 5) Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej

które w 2023 r. łącznie odbyły 15 posiedzeń, w tym 10 wspólnych.

Podczas posiedzeń wspólnych Komisji Rady Gminy w Sarnakach omawiano projekty uchwał oraz pisma wpływające do Biura Rady Gminy w Sarnakach.

W 2023 r. Rada Gminy w Sarnakach zajmowała się także wnioskami (0), skargami (3) i interpelacjami (2).

2. Wójt

Wójt jest organem wykonawczym gminy. Do jego kompetencji należy m.in.: wykonywanie uchwał rady gminy i zadań gminy określonych przepisami prawa, gospodarowanie mieniem komunalnym, kierowanie urzędem gminy i sprawami bieżącymi gminy, a także reprezentowanie gminy na zewnątrz. Wójt wykonuje zadania przy pomocy urzędu gminy. Jest zwierzchnikiem służbowym w stosunku do pracowników urzędu gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

3. Jednostki pomocnicze (sołectwa)

Podstawowym celem utworzenia i działania sołectwa jest jak najpełniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców sołectwa. Do zadań sołectwa należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu miejscowym, niezastrzeżone przepisami prawa na rzecz innych podmiotów, to jest: współpraca z organami gminy w zakresie realizacji zadań własnych

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

gminy, współpraca z radnymi w zakresie spraw dotyczących sołectwa, inicjowanie i wspieranie kierunków rozwoju infrastruktury technicznej w sołectwie i poprawy jej funkcjonowania, dążenie do poprawy porządku, stanu sanitarnego, estetyki, ochrony środowiska i bezpieczeństwa w sołectwie, wspieranie zbiorowych inicjatyw społecznych i organizowanie wspólnych prac na rzecz sołectwa, gospodarowanie mieniem komunalnym, o ile zostało ono przekazane sołectwu oraz współpraca z urzędem gminy przy realizacji przedsięwzięć z funduszu sołectkiego.

W Gminie Sarnaki funkcjonują 32 sołectwa. W 2023 r. sołectwa reprezentowali:

Tabela Nr 2 Wykaz sołectw w Gminie Sarnaki

Lp.	IMIĘ I NAZWISKO SOŁTYSA	NAZWA SOŁECTWA
1.	Janusz Radziwonka	Binduga
2.	Monika Weśniuk	Bonin
3.	Krystyna Stasiuk	Bonin Ogródki
4.	Henryka Adameczek	Borsuki
5.	-	Bużka
6.	Anna Osiej	Chlebczyn
7.	Franciszek Wawryniuk	Chybów
8.	Ewa Osik	Franopol
9.	Irena Kamińska	Grzybów
10.	Halina Adamiuk	Nowe Hołowczyce
11.	Magdalena Gregorczyk	Stare Hołowczyce
12.	Marian Waszczuk	Hołowczyce-Kolonia
13.	Zofia Chwesiuk	Horoszki Duże
14.	Stanisław Demianiuk	Horoszki Małe
15.	Jerzy Czeżyk	Klepaczew
16.	Marzanna Stefańska	Klimczyce
17.	Hanna Religioni	Klimczyce-Kolonia

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

18.	Bogumiła Mikicińska	Kózki
19.	Barbara Zaliwska	Nowe Litewniki
20.	-	Stare Litewniki
21.	-	Nowe Mierzvice
22.	Dominik Chybowski	Stare Mierzvice
23.	Janusz Chorko	Mierzvice-Kolonia
24.	Wiesław Bobryk	Płosków
25.	Henryk Jodłowski	Płosków-Kolonia
26.	Stanisława Kowaluk	Raczki
27.	Ewelina Chybowska	Rozwadów
28.	Marianna Iwaniuk	Rzewuszki
29.	Ewa Chybowska	Sarnaki
30.	Justyna Maciejuk	Serpelice
31.	Roman Onopiuk	Terlików
32.	Helena Czeżyk	Zabuże

Źródło: Opracowanie własne

W sołectwach: Bużka, Stare Litewniki i Nowe Mierzvice nie ma osoby pełniącej funkcję sołtysa z powodu braku kandydatów na powyższą funkcję.

Ponadto w 2023 r. nastąpiły zmiany na stanowisku sołtysa w sołectwach:

- 1) Binduga - dotychczasowy sołtys Pan Mirosław Kacprowski zrezygnował z funkcji, a na jego miejsce wybrano Pana Janusza Radziwionkę;
- 2) Stare Mierzvice - Pan Mirosław Tymoszek nie pełni już funkcji sołtysa, a od 16 lipca 2023 r. sołtysem jest Pan Dominik Chybowski.

III. URZĄD GMINY

1. Struktura urzędu gminy

Urząd Gminy Sarnaki jest jednostką organizacyjną, przy pomocy, której Wójt realizuje zadania wynikające z przepisów prawa oraz uchwał podejmowanych przez Radę Gminy. Siedziba Urzędu Gminy w Sarnakach mieści się przy ul. Berka Joselewicza 3.

Zakres działania urzędu jest bardzo szeroki, począwszy od gminnej księgowości, prowadzenia różnego typu ewidencji, w tym mieszkańców i przedsiębiorców, poprzez nadzór nad realizacją inwestycji, współpracę z podmiotami podległymi, dbałość o dobry stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, dróg i chodników, działania na rzecz środowiska naturalnego, po współpracę z organizacjami pozarządowymi, organizowanie wydarzeń kulturalnych, sportowych i innych, a także działania informacyjne i promocyjne.

Urząd, jako gminna jednostka organizacyjna realizuje zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o przyjęte dokumenty programowe:

Są to m.in.:

- 1) Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sarnaki w 2023 r.;
- 2) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023;
- 3) Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów Gminy Sarnaki” na 2023 r.;
- 4) Roczny Program Współpracy Gminy Sarnaki z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi a art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 r.

W skład urzędu gminy wchodzi samodzielne stanowiska. pracy Strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania urzędu określa „Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Sarnaki” nadany przez Wójta Gminy Sarnaki w drodze Zarządzenia Nr Or.120.6.2022 z dnia 04 kwietnia 2022 r.

Skład kierownictwa urzędu gminy przedstawia się następująco:

- 1) Wójt - Grzegorz Arasymowicz;
- 2) Skarbnik - Dorota Kordaczuk;
- 3) Sekretarz - Emilia Borysiak

W urzędzie gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. zatrudnionych było 31 pracowników. Pracownicy urzędu gminy stale podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach i warsztatach.

W 2023 r. zorganizowano praktyki zawodowe dla 2 uczniów w zawodzie technik informatyk.

W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Łosicach zorganizowano:

- 1) staż dla 1 osoby bezrobotnej;

- 2) roboty publiczne dla 1 osoby bezrobotnej;
- 3) prace społecznie użyteczne dla 3 osób bezrobotnych.

Wójt Gminy Sarnaki w roku 2023 wydał 79 zarządzeń. Żadne zarządzenie nie zostało objęte nadzorem Wojewody Mazowieckiego. Regionalna Izba Obrachunkowa Delegatura w Siedlcach, w ramach sprawowanego nadzoru prawnego nie stwierdziła żadnych uchybień w zarządzeniach regulujących sprawy finansowe.

W 2023 r. do urzędu gminy wpłynęło 6 932 pisma, a to nie wszystkie sprawy, którymi zajmowała się kadra pracownicza. Wiele kwestii poruszanych jest w bezpośrednich rozmowach z Wójtem czy z pracownikami.

W trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej Gmina Sarnaki rozpatrzyła 51 wniosków o udostępnienie informacji publicznej pochodzące od różnych instytucji, fundacji i osób indywidualnych.

Wójt Gminy Sarnaki zgodnie z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach jest zobowiązany do udzielenia odpowiedzi na złożoną petycję. W roku 2023 do Wójta Gminy Sarnaki wpłynęły dwie petycje, na które Wójt Gminy Sarnaki udzielił odpowiedzi w ustawowym terminie.

2. Inwestycje

Władze samorządowe Gminy Sarnaki od lat prowadzą aktywną politykę inwestycyjną, dzięki której systematycznie zwiększana jest pula wydatków na inwestycje w ramach lokalnego budżetu, co sprawia, że możliwa jest realizacja przedsięwzięć odpowiadających na lokalne potrzeby mieszkańców, które pozytywnie podnoszą poziom atrakcyjności gminy w oczach inwestorów. Realizacja zadań inwestycyjnych nie byłaby możliwa bez wsparcia ze środków pozabudżetowych. Sarnaki skutecznie wykorzystują środki ze źródeł krajowych, jak i wspólnotowych. Pozwala to na przeprowadzenie przedsięwzięć bardziej złożonych i kosztownych, których realizacja wpływa na poprawę jakości życia mieszkańców i atrakcyjność gminy. Szczególne znaczenie mają tu inwestycje w infrastrukturę wspierającą rozwój gospodarczy oraz infrastrukturę zapewniającą usługi dla ludności.

I. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ URZĄD GMINY W SARNAKACH W RAMACH POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH ZE ŹRÓDEŁ ZEWNĘTRZNYCH:

1. Zadania na, które Gmina Sarnaki pozyskała dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych w latach poprzednich, a realizacja zadania zakończyła się w 2023 r.:

- 1) „Budowa sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej na terenie gminy Sarnaki” koszt zadania 3 999 426,20 zł dofinansowanie 2 000 000,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz dofinansowanie z Budżetu Państwa 1 200 000,00 zł. Inwestycja prowadzona w roku 2022 i 2023. W ramach zadania wybudowano 11,07 km sieci

kanalizacyjnej do której, podłączono 51 gospodarstw domowych, wykonano również 2,64 km sieci wodociągowej.

- 2) **„Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej gminy Sarnaki poprzez ich kompleksową termomodernizację”** wartość projektu 3 251 663,97 zł dofinansowanie 1 726 790,24 zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Projekt polegał na podniesieniu efektywności energetycznej dwóch budynków. Pierwszy to budynek Senior+ w Nowych Hołowczycach, gdzie wykonano ocieplenie wraz z elewacją. Drugi budynek to Szkoła Podstawowa w Sarnakach, gdzie wykonano kompleksowe ocieplenie, zmodernizowano kotłownię, wymieniono część oświetlenia na led, naprawiono instalację c. o. oraz zamontowano instalację fotowoltaiczną.
- 3) **„Cyfrowa Gmina”** w ramach programu operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020, wartość projektu 152 384,60, dofinansowanie 132 814,52 zł. Projekt polegał na zakupie sprzętu i oprogramowania informatycznego zapewniającego podniesienie cyberbezpieczeństwa Urzędu Gminy w Sarnakach i jednostek organizacyjnych.
- 4) **„Przebudowa drogi powiatowej Nr 2018W Horoszki Duże - Serpelice”** dofinansowano z Program Inwestycji Strategicznych - Polski Ład oraz Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego. Wartość Projektu 4 351 335,20 zł, dofinansowanie 1 980 000,00 zł. Długość przebudowanej drogi wynosi 3,55 km.
- 5) **„Przebudowa drogi Nr 200514W w miejscowości Nowe Litewniki”** dofinansowano w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego. Wartość Projektu 356 000,00 zł, dofinansowanie 300 000,00 zł. Długość przebudowanej drogi wynosi 0,5 km.
- 6) **„Przebudowa drogi powiatowej Nr 2008W od skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 811 w miejscowości Hołowczyce do skrzyżowania z drogą Nr 2007W w miejscowości Zabuzę”** dofinansowano z Rządowego Fundusz Rozwoju Dróg oraz Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego. Wartość Projektu 7 000 000,00 zł, dofinansowanie 6 911 390,32 zł. Długość przebudowanej drogi wynosi 4,36 km.
- 7) **„Przebudowa drogi powiatowej Nr 2007W Kózki-Serpelice-Borsuki-granica Województwa (Janów Podlaski)”** dofinansowano z Rządowego Funduszu Polski Ład. Wartość Projektu 13 798 822,79 zł. Wysokość dotacji otrzymanej w ramach Programu Inwestycji Strategicznych: Polski Ład – 9 405 000,00 zł. Wysokość dotacji w ramach IWZW Samorząd Województwa Mazowieckiego – 3 821 800,00 zł, udział środków własnych Gminy Sarnaki – 286 011,40 zł, udział środków Powiatu Łosickiego – 286 011 39 zł. Długość przebudowanej drogi wynosi 4,52 km.
- 8) **„Budowa Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bindudze”** dofinansowano z Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego. Wartość zadania 476 571,69 zł, dofinansowanie 284 943,00 zł. Prace polegały na

wykończeniu budynku tj. wykonanie posadzek z płytek gress, wykonanie tynków, wykonanie wszystkich instalacji wewnętrznych.

2. Zadania na, które Gmina Sarnaki pozyskała dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych w roku 2023 i których realizacja zakończyła się w 2023 r.:

- 1) **„Montaż systemu klimatyzacji w budynku pełniącym funkcję świetlicy wiejskiej w Bindudze”**. Wartość projektu 17 220,00 zł dofinansowane z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego 8 610,00 zł. Zamontowano dwie jednostki klimatyzatorów na dużej sali świetlicy.
- 2) **„Modernizacja wiejskiego Domu Kultury w Serpelicach oraz zakup wyposażenia”** w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”. Wartość Projektu 90 484,32 zł, dofinansowanie 57 575,17 zł. Prace dotyczyły modernizacji sceny widowiskowej, odmalowania ścian, naprawę podłóg drewnianych, modernizację oświetlenia wewnętrznego oraz prace zewnętrzne elewacji oraz orynnowania. Ponadto w ramach zadania dokonano zakupów wyposażenia (stoły, kosiarka spalinowa, komputery, kosze na odpady).
- 3) **„Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku OSP Stare Mierzvice”** dofinansowane z budżetu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Wartość Projektu 44 426,60 zł, dofinansowanie 39 564,00 zł. Zamontowano instalację fotowoltaiczną o mocy 10,6 kW.
- 4) **„Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Sarnaki – II etap”** dofinansowane z budżetu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Wartość Projektu 369 524,56 zł, dofinansowanie 300 000,00 zł. W ramach projektu wymieniono 303 szt. starych lamp na nowe led (energooszczędne), wymiana była prowadzona w miejscowościach: Binduga, Bonin, Franopol, Kózki, Raczki, Sarnaki, Mierzvice, Chlebczyn i Chybów.
- 5) **„Dostarczenie oraz montaż bramy wjazdowej w garażu OSP Stare Mierzvice”** dofinansowano z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Wartość projektu 18 708,30 zł, dofinansowano 18 708,30 zł. Projekt polegał na demontażu starej bramy wjazdowej i montaż nowej bramy zautomatyzowanej w budynku garażu OSP Stare Mierzvice.
- 6) **„Zakup lekkiego samochodu pożarniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Sarnakach”**. Wartość projektu 603 600,00 zł. Zakup został dofinansowany z kilku źródeł: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego 100 000,00 zł, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 200 000,00 zł, Krajowy System Ratowniczo - Gaśniczy 102 000,00 zł.
- 7) **„Nauka pływania dla uczniów klas I-III szkół podstawowych z terenu Gminy Sarnaki”**. Całkowita wartość zadania 26 301,28 zł. Dofinansowanie z Ministerstwa Sportu w kwocie 10 000,00 zł. Środki z Funduszu Alkoholowego 16 301,28 zł. Projekt polegał na zorganizowaniu dla 50 uczniów nauki pływania na basenie z instruktorem.

Uczniowie w ramach projektu nie ponosili żadnych kosztów, transport również był bezpłatny.

- 8) **„Remont świetlicy wiejskiej w Borsukach”** dofinansowano z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w kwocie 150 000,00 zł. Całkowita wartość projektu wyniosła 209 100,00 zł. Prace polegały min. na odnowieniu elewacji świetlicy, prac remontowych wewnątrz budynku, montażu instalacji fotowoltaicznej.
- 9) **„Ekologiczny Piknik Rodzinny”** dofinansowano z budżetu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie. Wartość Projektu 30 000,00 zł, dofinansowanie 30 000,00 zł. Piknik był przeprowadzony przez firmę specjalizującą się w takich wydarzeniach i dysponującą szeroką gamą urządzeń do przeprowadzania pokazów dzieciom o tematyce ochrony przyrody i klimatu.
- 10) **Przebudowa drogi gminnej Nr 200506W w miejscowości Klepaczew”**. Wartość zadania 931 993,14 zł, dofinansowanie z budżetu Województwa Mazowieckiego w wysokości 350 000,00 zł. Przebudowano drogę o dł. 0,6 km.

3. Zadania na, które Gmina Sarnaki pozyskała dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych oraz podpisała umowę w roku 2023, a ich zakończenie nastąpi w latach następnych:

- 1) **„Zakup autobusu szkolnego na potrzeby dowozu uczniów do szkół prowadzonych przez Gminę Sarnaki”**. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Autobusy dla mazowieckich szkół”. Całkowita wartość zadania 723 240,00 zł, dofinansowanie 300 000,00 zł.
- 2) **„Budowa boiska tenisa ziemnego w miejscowości Borsuki”**. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla Sportu”. Wartość projektu 338 000,61 zł. Kwota dofinansowania 195 305,00 zł.
- 3) **„Przebudowa budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Hołowczycach”** Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego. Wartość całkowita zadania 325 950,00 zł, dofinansowanie 178 200,00 zł.

4. Zadania na, które Gmina Sarnaki złożyła wnioski aplikacyjne o dofinansowanie w roku 2023, a ich rozpatrzenie i ewentualne podpisanie umowy nastąpi w latach następnych:

- 1) **„Zakup wyposażenia dla OSP Serpelice”** Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla straży pożarnych”. Całkowita wartość zadania 43 230,00 zł, dofinansowanie 21 615,00 zł.
- 2) **„Modernizacja garażu OSP Stare Litewniki”**. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla straży pożarnych – Mazowieckie strażnice OSP”. Całkowita wartość zadania 44 000,00 zł, dofinansowanie 40 000,00 zł.

- 3) **„Remont pomnika pamięci w Serpelicach”**. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla miejsc pamięci 2024”. Całkowita wartość zadania 38 700,00 zł, dofinansowanie 30 960,00 zł.
- 4) **„Budowa tężni solankowej w Starych Mierzvicach”**. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla klimatu 2024”. Całkowita wartość zadania 285 992,58 zł, dofinansowanie 200 000,00 zł.
- 5) **„Budowa skateparku w miejscowości Sarnaki”**. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowsze dla sportu 2024”. Całkowita wartość zadania 465 000,00 zł, dofinansowanie 225 920,00 zł.
- 6) **„Przebudowa drogi gminnej Nr 200506W w miejscowości Zabuże wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego w miejscowości Borsuki, Klepaczew, Horoszki Małe, Horoszki Duże”** Kwota dofinansowania – 720 000,00 zł – Program Inwestycji Strategicznych – Polski Ład. Przewidywana wartość przebudowy drogi: 900 000,00 zł. Przewidywana wartość modernizacji oświetlenia: 60 000,00 zł.
- 7) **„Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Sarnaki”** Planowana wartość całkowita – 478 800,00 zł, kwota dofinansowania – 383 040,00 zł - Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – Rozświetlamy Polskę.
- 8) **„Modernizacja stacji uzdatniania wody i urządzeń w Klepaczewie wraz z zakupem ciągnika z osprzętem”** Planowana wartość całkowita – 1 840 000,00 zł Kwota dofinansowania – 1 800 000,00 zł Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Przewidywana wartość modernizacji SUW: 1 040 000,00 zł Przewidywana wartość zakupu ciągnika: 800 000,00 zł.
- 9) **„Budowa i przebudowa dróg gminnych i powiatowych na terenie Gminy Sarnaki”** Planowana wartość całkowita – 7 980 000,00 zł. Kwota dofinansowania – 7 560 000,00 zł Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Zakres prac obejmuje przebudowę drogi gminnej Nr 200519W w miejscowości Mierzvice-Kolonia, drogi gminnej Nr 200509W w miejscowości Bonin-Ogródki, ul. Żeromskiego w Sarnakach oraz przebudowę drogi powiatowej Nr 2012W Chybów – Litewniki Stare – Walim – Nowa Kornica Przewidywana wartość przebudowy dróg gminnych: 4 980 000,00 zł. Przewidywana wartość przebudowy drogi powiatowej: 3 000 000,00 zł.
- 10) **„Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Sarnaki”** Planowana wartość całkowita – 2 100 000,00 zł Kwota dofinansowania – 1 980 000,00 zł Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Zakres prac obejmuje budowę drogi gminnej –ul. Żeromskiego w Sarnakach i przebudowę drogi gminnej Nr 200519W w miejscowości Mierzvice-Kolonia.
- 11) **„Remont i przebudowa dachu na gminnym budynku w Nowych Hołowczycach** Planowana wartość całkowita – 260 000,00 zł Kwota dofinansowania – 250 000,00 zł Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Odbudowy Zabytków.
- 12) **„Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych w Gminie Sarnaki poprzez zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego”**. Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, program Fundusze Europejskie dla Mazowsza

2021-2027. Całkowita wartość projektu 2 011 765,00 zł, dofinansowanie 1 704 250,00 zł.

II. INNE DZIAŁANIA PROWADZONE PRZEZ URZĄD W PERSPEKTYWIE POZYSKANIA ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W PRZYSZŁYCH LATACH

Przystąpienie Gminy Sarnaki do projektu „Mazowsze bez smogu” realizowanego przez Marszałka Województwa Mazowieckiego. Projekt będzie realizowany od 2024 r. do 2028 r. Polegał będzie na utworzeniu wojewódzkiej sieci Ekodoradców zatrudnionych w urzędach, którzy to będą prowadzić szeroki zakres czynności mających na celu ochronę powietrza. Będą to działania m.in. edukacyjne i kontrolne. Osoba ta również będzie miała za zadanie udzielania pomocy i informacji w podejmowaniu decyzji o wymaganych pracach termomodernizacyjnych budynków.

3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023 uchwalony Uchwałą Rady Gminy w Sarnakach Nr XLVIII/265/2022 z dnia 30 marca 2022 r. jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań wymienionych w art. 4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. i art. 10 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki w 2023 r. było w szczególności zmniejszenie skali problemów związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych, narkotyków i innych substancji uzależniających, ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież, uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie wiedzy i świadomości lokalnej społeczności w zakresie zagrożeń jakie niosą ze sobą uzależnienia, ograniczenie problemów rodzinnych związanych z alkoholem, w tym zjawiska przemocy w rodzinie.

Treść programu obejmowała: profilaktykę, leczenie osób uzależnionych od alkoholu, pomoc rodzinom z problemem alkoholowym, edukację społeczną, działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa.

Koordynatorem realizacji zadań Programu była Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sarnakach. Do realizacji programu zostały zaangażowane: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach, KP Policji w Łosicach, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Sarnakach, placówki oświatowe z terenu gminy, parafie i inne instytucje.

Realizacja zadań programu była finansowana ze środków budżetu gminy, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania do realizacji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii adresowane były do tej samej grupy odbiorców, szczególnie do dzieci i młodzieży, toteż wiele przedsięwzięć zawierało treści dotyczące tych dwóch problemów.

W 2023 r. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii podejmowane były następujące działania:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

Przy Urzędzie Gminy w Sarnakach funkcjonował przez cały rok Punkt Informacyjno – Konsultacyjny (PIK) dla osób z problemem alkoholowym, ich rodzin oraz osób doznających przemocy w rodzinie i osób stosujących przemoc oraz innych uzależnień. W punkcie udzielane były bezpłatne porady, w których informowano osoby o możliwości podjęcia leczenia odwykowego, motywowano je do leczenia, a także udzielano wsparcia po zakończonej terapii odwykowej.

W Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w 2023 r. zatrudniony był 1 terapeuta uzależnień i 1 pedagog (po Studium Pomocy Psychologicznej). W PIK-u udzielono 24 porady 14 osobom z problemem alkoholowym, 39 porad 22 osobom – dorosłym członkom rodziny (w tym DDA i współuzależnionym), 20 porad 12 osobom doznającym przemocy oraz 10 porad 5 sprawcom przemocy.

Na działalność PIK wydatkowano 19 477,12 zł.

II. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W 2023 r. komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec 11 osób uzależnionych od alkoholu poddania się leczeniu. W ramach czynności komisji zostały przeprowadzone rozmowy motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu z 11 osobami zgłoszonymi oraz 13 członkami ich rodzin. Skierowano 9 osób do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Przekazano do Prokuratury Rejonowej w Siedlcach dokumentację 1 osoby w celu skierowania do sądu na leczenie odwykowe.

Członkowie komisji wzięli udział w 2 szkoleniach nt. „Zmiany w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadania i kompetencje GKRPA oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych. Rola jednostek samorządu terytorialnego w przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy w rodzinie.”, „Wydatkowanie środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.”

W 2023 r. Komisja spotkała się na 11 posiedzeniach. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie komisji wyniosła 9 819,00 zł. (wynagrodzenie, szkolenie członków komisji, opinie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, opłaty wniosków do sądu). Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sarnakach w 2023 r. prowadził procedurę 11 Niebieskich Kart. Członkowie GKRPA brali udział w pracy grup roboczych pomagającym 8 rodzinom. Przewodnicząca GKRPA uczestniczyła w posiedzeniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnieniu behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych i sportowo – rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach tego zadania finansowano lub współfinansowano programy profilaktyczne, warsztaty, szkolenia oraz inne działania promujące abstynencję i zdrowy styl życia, w których wzięli udział uczniowie szkół i dzieci z przedszkoli oraz nauczyciele, rodzice i mieszkańcy gminy.

1. Programy profilaktyczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli:

- 1) „Jesteśmy wolni od nałogów” – Szkoła Podst. w Serpelicach;
- 2) „Przyjazna zabawa to dobra sprawa” - kl. I-II, III-IV SP w Serpelicach;
- 3) „Zaplątani w sieci” kl. VI-VII SP w Serpelicach;
- 4) „Uzależnienia behawioralne wśród dzieci i młodzieży” warsztaty szkoleniowe dla nauczycieli. SP w Serpelicach;
- 5) „Widzę, rozmawiam, reaguję” – program profilaktyczny dla dzieci, rodziców i nauczycieli - Przedszkole Samorządowe w Sarnakach;
- 6) „Zdrowa rodzina” – Przedszkole w Serpelicach;
- 7) „Zaplątani w sieci” – SP w Sarnakach;
- 8) „Cyberprzemoc i uzależnienia behawioralne” – SP w Sarnakach;
- 9) „Uzależnienia XXI wieku” Program dla rodziców i nauczycieli – SP Sarnaki;
- 10) „Nie zmarnuj swojego życia” – SP w Serpelicach
- 11) „Zapobiegamy cyberzagrożeniom” – Przedszkole Samorządowe w Sarnakach
- 12) Warsztaty „Profilaktyka uzależnień i zagrożeń związanych z użytkowaniem Internetu – SP Serpelice

2. Zajęcia sportowe – Profilaktyka poprzez sport:

- 1) Zajęcia szachowe i dofinansowanie organizacji XVII Międzynarodowego Turnieju Szachowego im. Bohaterów Akcji V2 - ULKS Sarnaki;
- 2) Spędzaj czas aktywnie – łyżwy na wesoło– Parafia w Sarnakach;
- 3) Cross Nadbużański – Biegi – ULKS Sarnaki;
- 4) „Radosne ferie bez uzależnień” – Parafia Sarnaki;
- 5) Zajęcia sportowe „Umiem pływać” dla dzieci SP Sarnaki i ZSP Serpelice

3. Dofinansowano projekty, konkursy, imprezy kulturalno-sportowe, warsztaty, uroczystości promujące trzeźwość i zdrowy styl życia, wypoczynek dzieci:

- 1) Teatrzyk Profilaktyczny – 4 przedstawienia w Przedszkolu Samorządowym w Sarnakach, 2 przedstawienia w Przedszkolu w Serpelicach;
- 2) „Dzień Kobiet na sportowo” GOK Sarnaki;
- 3) „Dzień Dziecka 2023r.” GOK Sarnaki;
- 4) Nadbużański Festiwal Teatrów dla dzieci „Gaducha” – Sarnaki i Serpelice – GOK Sarnaki;

- 5) Halowe Gminne Zawody MDP w ramach profilaktyki uzależnień – OSP Sarnaki;
 - 6) Gminny Dzień Strażaka. Otwarte Drzwi OSP. – OSP Sarnaki;
 - 7) Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki oraz warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży – GOK Sarnaki;
 - 8) Wyjazd integracyjno – edukacyjny MDP Sarnaki;
 - 9) Mierzwicki Dzień Rodziny 2023 – KGW Mierzvice;
 - 10) Warsztaty florystyczne w miejscowości Binduga oraz warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień;
 - 11) Warsztaty florystyczne dla Seniorów w Domu Seniora w Nowych Hołowczycach;
 - 12) Wycieczki wakacyjne dla 25 dzieci z MDP w Serpelicach;
 - 13) Orszak Trzech Króli – Parafia w Sarnakach;
 - 14) „Zakończenie wakacji bez używek” – Parafia Sarnaki;
 - 15) Rozgrywki sportowe MDP Sarnaki;
 - 16) „Rodzinne Święta” – GOK Sarnaki;
4. **Edukacja publiczna z zakresu problemów uzależnień:** zakup ulotek, plakatów, dotyczących nadużywania cybermediów i inne problemy behawioralne wśród dzieci i młodzieży oraz ich dystrybucja.

Zakupione ww. materiały były rozdawane uczestnikom programów, warsztatów, imprez kulturalnych, sportowych itp.

Wszystkie działania szkół, stowarzyszeń, sołectw, instytucji miały na celu zapobieganie uzależnieniom, wdrożenie dzieci do aktywnego wypoczynku oraz uprawiania sportu, rozwoju zainteresowań i talentów, kształtowanie właściwych postaw i zachowań, promowanie zdrowego stylu życia bez substancji psychoaktywnych oraz edukację społeczności Gminy Sarnaki.

W 2023 r. na profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz zajęcia sportowe przeznaczono środki finansowe w wysokości 101 946,25 zł.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, szkół służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Realizując zadania z Gminnego Programu Profilaktyki, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracowała z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sarnakach, KP Policji w Łosicach, Sądem Rejonowym III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Siedlcach, Poradnią Leczenia Uzależnień w Siedlcach, Białej Podlaskiej, Siemiatyczach, grupami samopomocowymi AA, Al-Anon oraz współpracowała i wspierała placówki oświatowe i kulturalne, parafie, stowarzyszenia, KGW, OSPz Gminy Sarnaki. Członkowie komisji wzięli udział w 2 szkoleniach.

Sfinansowano opracowanie przez Ogólnopolską Grupę Badań Społecznych Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sarnaki na lata 2023-2030 oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sarnaki na lata 2024-2027 na kwotę 7 830,00 zł. Zaprenumerowano czasopismo „Remedium”, „Świat Problemów” dla szkół, PIK-u

Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2023 r.:

- 1) zaplanowano w budżecie gminy środki finansowe w wysokości - 186 506,91 zł;
- 2) faktycznie wykorzystano środki finansowe na realizację programu - 139 183,77 zł.

Ze środków Gminnego Programu Profilaktyki przekazano dla Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach dotację w wysokości 28 886,78 zł na Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci, którego cele i założenia były zgodne z celami Programu oraz Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki.

Wysokość środków finansowych uzyskanych przez gminę z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosła 98 056,32 zł oraz z tytułu opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml wyniosła 27 386,16 zł.

Środki niewykorzystane w kwocie 47 323,14 zł zasilą budżet programu na rok 2024. Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w dalszym ciągu będzie się opierała na działalności szkoleniowej, informacyjnej i edukacyjnej oraz na prowadzeniu działań związanych z profilaktyką uzależnień w ramach zajęć sportowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W 2024 r. realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w dalszym ciągu będzie się opierała na działalności szkoleniowej, informacyjnej i edukacyjnej oraz na prowadzeniu działań związanych z profilaktyką uzależnień w ramach zajęć sportowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

IV. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach jest jednostką organizacyjną Gminy Sarnaki powołaną do realizacji w jej imieniu zadań pomocy społecznej.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sarnakach zatrudnionych, na podstawie umowy o pracę było 9 osób.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach w roku budżetowym 2023 wydatkował łączną kwotę 8 160 131,27 zł z czego:

- 1) budżetu państwa: 7 476 742,36 zł;
- 2) z budżetu gminy: 683 388,91 zł

W Gminie Sarnaki na dzień 31 grudnia 2023 r. zarejestrowano 4 417 mieszkańców. Spośród nich wsparciem systemu pomocy społecznej objęto 146 rodzin, w tym 297 osób w rodzinach. Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej. Pomocy udziela się w szczególności z powodu ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności,

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i zdarzeń losowych. W ramach pracy z rodzinami realizując założenia ustawowe wydano 351 decyzji i 5 informacji i 4 decyzje dla obywateli Ukrainy.

Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy Sarnaki, można stwierdzić, że pomocą objęto ponad 6,7 % ogółu ludności gminy.

W 2023 r. dominującym powodem przyznania pomocy, podobnie jak w latach poprzednich, pozostało ubóstwo. Z tej przyczyny wsparciem objęto 52 rodzin. Kolejnymi powodami udzielania świadczeń była długotrwała choroba – 51 rodzin. Następnie 33 rodziny skorzystały z pomocy z powodu niepełnosprawności. Również znaczna liczba rodzin tj. 22 korzystała z pomocy z powodu bezrobocia.

Dane dotyczące zrealizowanych zadań, ich form i wysokości przeznaczonych na nie środków finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem dotacji celowej z budżetu państwa przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 3 Struktura wydatków na pomoc społeczną w ramach zadań własnych w 2023 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki stałe - ogółem:	27	254	162 260,00
w tym przyznany dla: osoby samotnie gospodarującej	23	224	145 980,00
pozostającej w rodzinie	4	30	16 280,00
Zasiłki okresowe - ogółem	13	52	22 716,00
w tym: środki własne	0	0	0
dotacja	0	0	22 716,00
w tym przyznane z powodu: bezrobocia	10	45	17 423,00
długotrwałej choroby	6	14	5 293,00
niepełnosprawności	0	0	0,00
Inne niż wyżej wymienione	0	0	0,00
Posiłek – ogółem, w tym:	50	6 521	34 792,00
posiłek	42	5 537	27 925,00
bezdecyzyjne	8	984	6 867,00
w tym liczba osób korzystających z posiłku (dzieci)	42	6521	34 792,00
zasiłek celowy na zakup żywności	33	112	20 208,00
w tym: środki własne	x	x	1 200,00
dotacja	x	x	19 008,00
Zasiłki celowe i w naturze - ogółem	33	x	26 808,00

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

w tym: zasiłki specjalne celowe	0	0	0,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od osób pobierających zasiłek stały	22	234	15 356,00
Schronienie	1	3	5 702,00
Sprawienie pogrzebu	x	1	6 200,00
Zdarzenie losowe	x	x	x
Usługi opiekuńcze	2	1273	37 254,00
DPS	8	83	273 096,00

Źródło: Opracowanie własne

Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W 2023 r. pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi była objętych 1 osoba, która skorzystała z 477 świadczeń.

Koszt 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wynosił 50 zł (łącznie koszt – 23 850,00 zł środki z dotacji).

Karta Dużej Rodziny

Rządowy program dla rodzin wielodzietnych ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej i pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, umacnianie i wspieranie rodziny wielodzietnej oraz zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.

Przez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę, w której na utrzymaniu jest lub było co najmniej troje dzieci w wieku do 18 roku życia lub w wieku do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej lub bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej jest Karta Dużej Rodziny. W 2023 r. wydano 124 sztuki Kart Dużej Rodziny dla 63 rodzin.

Świadczenia rodzinne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. System świadczeń rodzinnych jest wsparciem dla rodzin oraz osób niepełnosprawnych.

Charakterystykę wypłaconych świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 4 Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2023 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
ZASIŁKI RODZINNE Z DODATKAMI			
1.	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłków rodzinnych	4004	444 015,65
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	17	17 000,00
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	991	213 897,00
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	335	813 952,00
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
6.	Zasiłek dla opiekuna	0	0
7.	Świadczenie rodzicielskie	63	57 133,00
8.	Świadczenie „Za życiem”	0	0
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE			
9.	Składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (ZUS i KRUS)	247	111 030,00
10.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	63	13 937,00

Źródło: Opracowanie własne

Fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu, jeżeli egzekucja stała się bezskuteczna.

Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- 1) do ukończenia 18 roku życia;
- 2) do ukończenia 25 roku życia w przypadku kontynuacji nauki;
- 3) bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 4) jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209,00 zł. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 1 209,00 zł o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Świadczenia wypłacane są w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500,00 zł. GOPS w 2023 r. w sprawach dotyczących ustalenia prawa do świadczeń alimentacyjnych wydał 12 decyzji, wypłacono 167 świadczeń na kwotę 59 900,00 zł.

Dłużnicy alimentacyjni

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

W 2023 r. na terenie Gminy Sarnaki było 12 dłużników wobec, których prowadzone były następujące działania:

- 1) przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego oraz odebranie oświadczenia majątkowego;
- 2) zobowiązanie do zarejestrowania się jako bezrobotny lub poszukujący pracy;
- 3) wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- 4) wystąpienie do komornika sądowego z zapytaniem czy w okresie ostatnich 6 miesięcy dłużnik wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów;
- 5) wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- 6) złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego;
- 7) złożenie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy;
- 8) poinformowanie komornika sądowego i organu właściwego wierzyciela o działaniach wobec dłużnika

Dłużnicy alimentacyjni zgłaszani są do Centralnej Ewidencji Dłużników celem wpisania ich na ogólnopolską listę dłużników.

W sprawach dłużników alimentacyjnych wysłano ok. 101 pism do dłużników, komorników, organów właściwych wierzyciela, organów dłużnika, Powiatowego Urzędu Pracy, Prokuratury Rejonowej, Starostwa Powiatowego, Urzędu Skarbowego, Sądu, Policji i innych instytucji w zależności od konkretnej sytuacji.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy oraz komornik skarbowy w ramach postępowania egzekucyjnego w administracji.

Ustawa o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej

Na terenie Gminy Sarnaki zatrudniony jest asystent rodziny, który pracuje z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, w celu przywrócenia rodzinom zdolności do wypełniania tych funkcji. Zadaniem gminy wynikającym z ww. ustawy jest m. in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce, o której mowa wyżej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 r. nie powstała żadna nowa spokrewniona rodzina zastępcza. Jedyna, która funkcjonuje, została utworzona w 2016 roku dla trojga dzieci. Koszt rocznego wynagrodzenia dla rodziny zastępczej po stronie Gminy to kwota 8 930,65 zł za dwoje dzieci.

Dzienny Dom „Senior+”

W 2023 r. w Dziennym Domu Senior + było 19 seniorów, natomiast na koniec grudnia 2023 r. zostało 16 seniorów. Poza usługami opiekuńczymi Dom zapewnia zajęcia manualne, muzyczne, komputerowe, zajęcia rehabilitacyjne i z terapeutą zajęciowym. Ponad to odbywały się:

- 1) imieniny uczestników Dziennego Domu Senior + w Nowych Hołowczycach;
- 2) 2 spotkania z dietetykiem z Banku Żywności w Siedlcach;
- 3) cykl 5 warsztatów kulinarnych w ramach Projektu KGW w Nowych Hołowczycach DD Senior+ w których uczestniczyli Seniorzy z całej gminy Sarnaki;
- 4) warsztaty z Fitoterapii w ramach współpracy z Fundacją Słoneczna Strona Ulicy, w których uczestniczyli Seniorzy z całej gminy Sarnaki;
- 5) warsztaty florystyczne w ramach Projektu KGW w Nowych Hołowczycach DD Senior+;
- 6) różnego rodzaju warsztaty w ramach współpracy z Fundacją Pozytyw;
- 7) pogadanki profilaktyczne przeprowadzane przez funkcjonariuszy Policji, przedstawicieli ZUS;
- 8) spotkanie integracyjne z uczestnikami Klubów Seniora w Olszance i Starych Łepkach;
- 9) spotkanie międzypokoleniowe z Dziećmi i Wychowawcami z Przedszkola Samorządowego w Sarnakach - inscenizacja z okazji 11 - listopada;
- 10) spotkanie z okazji dnia Seniora oraz spotkanie świąteczne w ramach współpracy z Fundacją Słoneczna Strona Ulicy, w których uczestniczyli Seniorzy z całej gminy Sarnaki;
- 11) całoroczna współpraca Dziennego Domu Senior+ z Przedszkolem Samorządowym w Sarnakach.

Wartością dodaną funkcjonowania takiej placówki na terenie naszej gminy jest aktywizacja Seniorów, ograniczanie skutków niepełnosprawności, pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów utrudniających funkcjonowanie.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym - stypendium szkolne

Z tej formy pomocy w 2023 r. skorzystało 33 dzieci na łączną kwotę 25 000,00 zł, w tym: 20 000,00 zł - dotacja oraz 5 000,00 zł - środki własne.

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę. Liczba godzin do przepracowania przez 1 osobę w miesiącu nie może być wyższa niż 10 godzin tygodniowo i 40 godzin miesięcznie. W 2023 r. aktywizacja zawodowa poprzez prace społecznie użyteczne

na terenie gminy prowadzona była w stosunku do 4 osób. Osoby te wykonywały prace porządkowe – sprzątanie, zbieranie śmieci z pasa przydrożnego. Koszt prac społecznie użytecznych po stronie Gminy Sarnaki to kwota 10 016,00 zł.

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Sarnaki

Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Do zadań ZI należy integrowanie i koordynowanie działań GOPS, GKRPA, oświaty, ochrony zdrowia, Policji, organizacji pozarządowych i prokuratury oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. W 2023 roku ZI prowadził 12 procedur „Niebieskiej Karty”, 4 wszczęte przez Policję, 3 przez Pomoc Społeczną i 1 Ochronę Zdrowia. Zakończono w okresie sprawozdawczym 7 procedur.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowych Litewnikach

Decyzje o skierowaniu do Domu i odpłatności za pobyt w nim wydaje GOPS w Sarnakach. W 2023 r. do ŚDS zostały skierowanych w sumie 50 osób, z tego z gminy: Sarnaki, Olszanka, Stara Kornica, Huszlew, Platerów, Przesmyki, Korczew oraz Miasta i Gminy Łosice.

Dodatek węglowy

Dodatek węglowy został wprowadzony mocą ustawy o dodatku węglowym z dnia 05 sierpnia 2022 r. To jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 3 000,00 zł mające zrekompensować ogromny wzrost cen węgla i uchronić najbardziej potrzebujących obywateli przed ubóstwem energetycznym. W 2023 r. dodatek przyznano dla 1 gospodarstwa domowego oraz wypłacono dodatki 8 gospodarstwom domowym na kwotę 24 000,00 zł.

Dodatek na inne źródła ciepła

W dniu 20 września 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, która wprowadziła następujący dodatek w kwotach:

- 1) **3 000,00 zł** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 2) **1 000,00 zł** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 3) **500,00 zł** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;

4) **2 000,00 złotych** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.
W 2023 r. dodatek został wypłacony 3 gospodarstwom domowym na kwotę 3 000,00 zł.

Dodatek elektryczny

Dodatek elektryczny został wprowadzony mocą ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. Zgodnie z ustawą dodatek elektryczny przysługuje odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, który wykorzystuje prąd jako źródło ogrzewania (pompa ciepła, ogrzewanie elektryczne). Kwota dodatku elektrycznego wynosi 1 000,00 zł w przypadku zużycia energii elektrycznej w gospodarstwie domowym wyniosło więcej niż 5 MWh, dodatek wynosi 1 500,00 zł. W 2023 r. dodatek przyznano i wypłacono dla 1 gospodarstwa domowego na kwotę 1 000,00 zł.

Refundacja podatku VAT

Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych została wprowadzona mocą ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. O refundacje podatku VAT mogą ubiegać się osoby, które używają paliw gazowych do celów grzewczych i poniosły koszty zakupu tego paliwa.

W 2023 r. refundacja podatku VAT została przyznana 5 odbiorcom paliw gazowych na kwotę 1 245,81 zł, z czego wypłacono 1 108,20 zł.

Udział w programach i projektach zewnętrznych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach, uczestniczy w:

- 1) Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 w Podprogramie 2021. W 2023 r. wydano z POPŻ Podprogram. 2021 Plus i innych źródeł 426 paczek żywnościowych, tj. 3,47520 ton;
- 2) Czyste Powietrze. W 2023 r. na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska Ośrodek dokonał wyliczeń wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Wydano 57 zaświadczeń.

Akcje charytatywne

W styczniu 2023 r. pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach wzięli udział w zbiórce pieniędzy dla chorej dziewczynki.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach w 2023 r. nawiązał współpracę z:

- 1) Caritas Diecezji Drohiczyńskiej. W wyniku tej współpracy w czerwcu 2023 roku otrzymaliśmy 10 „Pudełek Szczęścia” z okazji Dnia Dziecka. Pudełka zostały wręczone dzieciom z Gminy Sarnaki. Fundacja Biedronki była fundatorem „Pudełek szczęścia”.
- 2) Fundacją Słoneczna Strona Ulicy, która to ufundowała i przekazała do naszego Ośrodka KOPERTY ŻYCIA. Koperty zostały wręczone osobom schorowanym i starszym ilości

160 sztuk od października do 31 grudnia 2023 r.

W grudniu 2023 r. została przeprowadzona III Edycja akcji „ŚWIĄTECZNA PACZKA z GMINĄ SARNAKI I PRZYJACIÓŁMI”. Wójt Gminy Sarnaki, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Przewodnicząca i Radni Gminy Sarnaki oraz Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza z Sarnak przeprowadzili zbiórkę rzeczy do paczek świątecznych dla dzieci i seniorów. Akcje wsparły: Caritas Diecezji Drohiczyńskiej oraz Bank Żywności z którym Ośrodek nawiązał współpracę. Wsparciem objęto 43 osoby.

Potrzeby

Głównym celem Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz z mian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa, choć nadal ważna, nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mające działać aktywizująco na lokalną społeczność.

Rok 2024 będzie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach kontynuacją realizowanych zadań oraz prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw poprzez przystąpienie do programów „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, „Opieka wytchnieniowa” skierowanych do osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Ponadto w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Ustalono następujące potrzeby, których właściwe zabezpieczenie będzie miało niewątpliwą wpływ na rozwój w 2024 r. funkcjonującego systemu pomocy społecznej:

- 1) Prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta i prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zatrudnianej kadry (szkolenia) oraz dostosowanie zatrudnienia do występujących potrzeb.
- 2) Zabezpieczenie środków finansowych w budżecie na realizację gminnych programów (wspierania rodziny, przeciwdziałania przemocy w rodzinie).
- 3) Kontynuacja i rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym i innymi partnerami społecznymi.
- 4) Zapewnienie finansowania świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym dotyczących: zapewniania posiłku; wypłacania zasiłków okresowych; wypłacania zasiłków celowych; organizowania usług opiekuńczych (w tym usług specjalistycznych) z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 5) Sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

W strukturze demograficznej bardzo dynamicznie zwiększa się udział osób starszych, co wymaga zintensyfikowania działań w zakresie pomocy i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga wysokich nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowego lub dziennego wsparcia.

Zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych oraz wydatki związane z realizacją tego zadania przez gminę. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki aniżeli usługi świadczone w domach pomocy społecznej. Dużym problemem na jaki napotyka się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach jak również inne ośrodki pomocy społecznej, jest niechęć osób zobowiązanych do alimentacji do opieki nad swoimi bliskimi. Problemem stanowi również, brak chęci podjęcia pracy przez osoby poszukujące pracy jako opiekun. W celu umożliwienia osobom wymagającym opieki pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, podnosić ich jakość i jak najbardziej dopasowywać do wciąż rosnących potrzeb odbiorców.

Odpłatność ponoszona przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS stale wzrasta, co bardzo obciąża budżet gminy. Opłacenie pobytu mieszkańca w DPS jest droższą formą wsparcia niż realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Zauważalny jest bardzo duży wzrost liczby rodzin, których członkowie (w tym dzieci) długotrwale chorują lub są osobami z niepełnosprawnościami.

2. Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach

Działaniami na rzecz kultury, na terenie Gminy Sarnaki, zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach. Jest to jedna z dwóch instytucji kultury, obok Gminnej Biblioteki Publicznej w Sarnakach.

Celem GOK jest prowadzenie wielokierunkowej działalności kulturalnej rozwijającej i zaspakajającej potrzeby kulturalne mieszkańców Gminy Sarnaki oraz upowszechnianie i promocja kultury w kraju i zagranicą.

Do podstawowych zadań GOK należy:

- 1) organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej oraz wychowania przez sztukę;
- 2) stwarzanie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, kół i klubów zainteresowań, sekcji i zespołów;
- 3) działalność instruktazowo-metodyczna;
- 4) prowadzenie biblioteczeki instruktazowo-metodycznej;
- 5) prowadzenie kursów języków obcych;
- 6) koordynacja działalności na terenie gminy w zakresie organizacji imprez kulturalnych;
- 7) współdziałanie z instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie lepszego zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców;
- 8) nadzorowanie i organizacja działalności rozrywkowo - rekreacyjnej;

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

- 9) integracja miejscowych środowisk w celu współtworzenia i uczestniczenia w działalności kulturalnej;
- 10) ochrona dziedzictwa kulturowego gminy;
- 11) wspieranie miejscowych tradycji i inicjatyw kulturalnych;
- 12) współdziałanie z innymi instytucjami kultury, szkołami, przedszkolami, organizacjami poza rządowymi oraz innymi podmiotami w celu upowszechniania kultury.

W 2023 r. zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Kultury w Sarnakach przedstawiało się następująco:

- 1) dyrektor - pełny etat;
- 2) główny księgowy - 0,1 etatu;
- 3) starszy instruktor - 0,3 etatu;
- 4) młodszy instruktor - 0,4 etatu;
- 5) instruktor artystyczny - 0,6 etatu;

W ramach realizacji swoich celów statutowych dotyczących promocji i upowszechniania kultury oraz organizacji imprez kulturalnych na rzecz społeczeństwa Gminy Sarnaki, w 2023 r., Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach zorganizował lub współorganizował 18 wydarzeń, w tym 6 plenerowych, w których wzięło udział ok. 8 000 osób. Kalendarz wydarzeń przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 5 Kalendarz imprez Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach w 2023 r.

2023 ROK		NAZWA IMPREZY	MIEJSCE IMPREZY	ORGANIZATOR	ZASIĘG	L. p.
STYCZEŃ	6 stycznia	<u>Orszak Trzech Króli</u> w Gminie Sarnaki	Kościół Parafialny w Sarnakach Ulice Sarnak	GS, GOK, Biblioteka w Sarnakach, Szkoła Sarnaki, Przedszkole w Sarnakach, KGW z terenu gminy Sarnaki	gminny	1
	24 stycznia	<u>Koncert Koled</u> w wykonaniu Międzypokoleniowej Orkiestry Mandolinowej Rozstrzygnięcie Konkursu Bożonarodzeniowego	Szkoła w Sarnakach Przedszkole w Sarnakach	Wójt Gminy Sarnaki GOK	gminny	2
	29 stycznia	30 Prezentacje <u>„Za koledę dziękujemy„</u> , Zespół śpiewaczy Aura i Międzypokoleniowa Orkiestra Mandolinowa	GOK Konstantynów	Wójt Gminy Konstantynów, GOK Konstantynów	międzywojewódzki	3
LUTY	15 i 16 lutego 12 i 23 lutego	Ferie Zimowe w GOK Sarnaki- Zajęcia plastyczne o różnej tematyce i metodzie wykonania oraz gry i zabawy	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	
MARZEC	6 marca	<u>Dzień Kobiet</u> na sportowo, śpiewająco, artystycznie i smakowicie	Świetlica Wiejska w Mierzwicach	GOK Sarnaki Wójt Gminy Sarnaki	gminny	4
KWIECIEŃ	1 kwietnia	5 Operacja <u>„Czysta Rzeka„ 2023</u>	Rezerwat Kózki-Fronotów (tereny po lewej stronie mostu)	GOK Sarnaki i Przyjaciele	gminny	5
	23 kwietnia	<u>X Podlaski Festiwal Tańca Nowoczesnego:</u> Zespoły z GOK Sarnaki 2 miejsce w Show Dance (9-12 lat) 3 miejsce w Street Dance (9-12 lat)	BCK	Bielskie Centrum Kultury	międzywojewódzki	6

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

MAJ	6 Maja	<u>Dzień Strażaka:</u> zespoły z GOK Sarnaki 1. GOK ART Sarnaki 2. Dziecięco -Młodzieżowy Zespół Ludowy 3. Zespół mandolinowy TREMOLO	Plac przed OSP	OSP Sarnaki	gminny	7
	16 maja	XXXIX Konkurs Recytatorski im. Kornela Makuszyńskiego	Sala Konferencyjna UG	GOK Sarnaki Biblioteka Sarnaki	gminny	8
	19 maja	Regionalny Przegląd Zespołów Tanecznych w Borkach-Wyrkach. GOK ART Hip Hop GOK ART Sarnaki Show Dance Dziecięco-Młodzieżowy Zespół Ludowy	Zespół Szkół Niepublicznych w Borkach Wyrkach	Zespół Szkół Niepublicznych w Borkach Wyrkach	regionalny	9
CZERWIEC	1 czerwca	Festyn rodzinny z okazji Dnia Dziecka	Plac przy GOK Sarnaki	GOK Sarnaki Biblioteka Sarnaki	gminny	10
	10 czerwca	Danie Wspólnych Chwil z Fundacją Biedronki-występ Aury	Świetlica Wiejska w Starej Kornicy	Stowarzyszenie „Korniczanki”	gminny	11
	18 czerwca	Uroczyste Otwarcie Zmodernizowanego Budynku GOK w Sarnakach	GOK Sarnaki	Wójt GS GOK Sarnaki	gminny	12
LIPIEC	23 lipca	Gmina Sarnaki Się Bawi - Bitwa Regionów - Festyn (występ Zenona Martyniuka - AKCENT)	Plac za Nadleśnictwem w Sarnakach	Wójt GS GOK Sarnaki GBP w Sarnakach	gminny	13
SIERPIEŃ	4,5,6 sierpnia	IV Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci „Gaducha,”	Plac przed GOK, sala GOK Mierzvice, Serpelice	Wójt GS GOK Sarnaki GBP w Sarnakach	regionalny	14
	20 sierpnia	Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki - Przystanki Muzyczne 5. Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego	Kościół w Serpelicach	Wójt Gminy Sarnaki GOK Sarnaki	gminny	15
WRZESIEŃ	9 września	Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki- Przystanki Muzyczne 5. Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego	Kościół w Sarnakach	Wójt Gminy Sarnaki GOK Sarnaki	gminny	16
	16 września	Narodowe Czytanie utworu „Nad Niemnem,,	Sala GOK	Biblioteka Sarnaki GOK Sarnaki	gminny	17
PAŹDZIERNIK	7 października	Integracja uczestników XVII Międzynarodowego Turnieju Szachowego im. Akcji V 2	Sala GOK	GOK	międzynarodowy	18
LISTOPAD	11 listopada	Biesiada Pieśni Patriotycznych	Szkoła Sarnaki	Szkoła Sarnaki/ Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach/ GOK Sarnaki	gminny	19

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

	19 listopada	<i>Gminny Dzień Seniora</i>	Sala GOK	GOK Sarnaki	gminny	20
GRUDZIEŃ	8 grudnia	Świąteczne <i>Warsztaty dla Seniorów</i>	Sala GOK	GOK Sarnaki	gminny	21
	12-18 grudnia	<i>Kiermasz świątecznego rękodziela</i>	Sala GOK	GOK Sarnaki	gminny	22
	26,29 grudnia	<i>Kolędowanie z gwiazdką – zespoły ludowe</i>	Miejscowość Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	23

Źródło: Opracowanie własne

Do zespołów artystycznych należało ok. 122 osób, a do sekcji zainteresowań ok. 147 osób. GOK organizował następujące zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w których uczestniczyło około 133 osób:

- 1) plastyczne;
- 2) nauka gry na keyboardzie;
- 3) nauka gry na mandolinie;
- 4) nauka gry na ukulele;
- 5) nauka gry na gitarze;
- 6) taneczne;
- 7) taneczno-fitnessowe;
- 8) zdrowy kręgosłup;
- 9) zajęcia taneczne w przedszkolu;
- 10) zajęcia rękodzielniczo-plastyczne w Domu Seniora+ w Hołowczycach

W 2023 r w GOK-u działały następujące zespoły:

- 1) zespół śpiewaczy Aura (13 osób);
- 2) Międzypokoleniowy zespół mandolinowy " Tremolo" (10 osób);
- 3) kabaret Łzy Sołtysa (4 osoby);
- 4) dziecięce zespoły taneczne (trzy grupy: 56 osób);
- 5) Zespół Ludowy Dorosłych (14 osób);
- 6) Dziecięcy Zespół Ludowy (25 osób)

Aktywność artystyczna zespołów:

Zespół Śpiewaczy Aura

- występ w Konstanczynie podczas 30 Prezentacji „Za Kolędę dziękujemy”
- występ w Kornicy na zaproszenie Stowarzyszenia „Korniczanki” podczas wydarzenia " Danie Wspólnych Chwil z Fundacją Biedronki

- występ podczas uroczystego otwarcia zmodernizowanego budynku GOK
- występ podczas gminnego festynu „Gmina Sarnaki się bawi”
- praca nad materiałem wokalnym do wydania płyty z kolędami
- występ podczas Biesiady Pieśni Patriotycznej w Sarnakach

Zespół Ludowy Dorosłych

- występ podczas Orszaku Trzech Króli
- występ podczas uroczystego otwarcia zmodernizowanego budynku GOK
- występ podczas gminnego festynu „Gmina Sarnaki się bawi”
- występ podczas „Narodowego Czytania” utworu *Nad Niemnem*

Zespół Ludowy Dzieci

- występ podczas Dnia Strażaka w Sarnakach
- udział w Regionalnym Przeglądzie Zespołów Tanecznych w Borkach Wyrkach (2 miejsce)
- występ podczas gminnego Dnia Dziecka
- występ podczas uroczystego otwarcia zmodernizowanego budynku GOK

Orkiestra mandolinowa

- występ z repertuarem kolędowym w szkole w Sarnakach oraz w Przedszkolu w Sarnakach
- występ w Konstytucyjnie podczas 30 Prezentacji „Za Kolędę dziękujemy”
- występ podczas Dnia Strażaka w Sarnakach
- występ podczas uroczystego otwarcia zmodernizowanego budynku GOK
- występ podczas gminnego festynu „Gmina Sarnaki się bawi”
- występ podczas Gminnego Dnia Seniora

Zespoły Tańca Nowoczesnego

- występ podczas łosickiego finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
- występ podczas X Podlaskiego Festiwalu Tańca: 2 miejsce w kat. Show Dance, 3 miejsce w kat. Street Dance
- występ podczas Dnia Strażaka w Sarnakach
- udział w Regionalnym Przeglądzie Zespołów Tanecznych w Borkach Wyrkach (2 miejsce w kat Hip Hop, 2 miejsce w kat. Show Dance)
- występ podczas gminnego Dnia Dziecka
- występ podczas uroczystego otwarcia zmodernizowanego budynku GOK

Dziecięca sekcja instrumentalna

- występ podczas gminnego Dnia Dziecka

Kabaret Łzy Sołtysa

- występ i przygotowanie oprawy muzycznej podczas Jubileuszu Złotych Godów organizowanych przez Urząd Gminy Sarnaki
- występ podczas Gminnego Dnia Seniora

Współpraca z innymi podmiotami

Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie Gminy Sarnaki. Część wydarzeń współorganizowanych jest inicjatywą GOK, w niektóre imprezy GOK włączał się udostępniając sprzęt, przygotowując plakaty, organizując animacje dla dzieci.

W 2023 roku współpracowaliśmy z:

- 1) Gminną Biblioteką Publiczną w Sarnakach;
- 2) innymi ośrodkami kultury: Łosickim Domem Kultury, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Platerowie, Bialskim Centrum Kultury;
- 3) szkołami i przedszkolami na terenie Gminy Sarnaki;
- 4) Ochotniczą Strażą Pożarną w Sarnakach
- 5) Parafią Sarnaki;
- 6) Uczelniano- Ludowym Klubem Sportowym;
- 7) Kołami Gospodyń Wiejskich: Mierzvice, Sarnaki , Kornica;
- 8) Fundacją Orfeo im. Bogusława Kaczyńskiego

Przeglądy, konkursy, warsztaty

W 2023 r. GOK Sarnaki zorganizował „Świąteczne warsztaty dla seniorów”, gminny etap konkursu recytatorskiego im. Kornela Makuszyńskiego, powiatowy etap konkursu „Bitwa Regionów”.

Zajęcia poza szkolne

W 2023 r. w Gminnym Ośrodku Kultury działały 4 grupy zajęć pozaszkolnych dla dzieci i były to zajęcia plastyczne. W zajęciach brało udział cotygodniowo łącznie około 50 dzieci. Prowadziliśmy 4 sekcje instrumentalne uczące gry na instrumentach: keyboard, mandoliny, gitara rytmiczna, gitara basowa, ukulele. Z tej możliwości skorzystało ok. 13 osób. W 2023 r. prowadziliśmy dla dzieci również zajęcia taneczne w przedszkolu, w których uczestniczyło ok.84 dzieci. Naszym zadaniem było również zorganizowanie ferii zimowych, podczas których nie zabrakło zajęć plastycznych, rękodzielniczych, artystycznych. Z ferii skorzystało ok. 40 dzieci.

Zajęcia dla osób dorosłych

Dla osób dorosłych w 2023 r. prowadzone były dwa rodzaje zajęć: Fitness Taneczny oraz Zdrowy Kręgosłup. GOK prowadził również stałe cotygodniowe zajęcia rękodzielnicze w Domu Seniora+ w Hołowczycach.

Promocja

W 2023 r. podobnie jak w latach ubiegłych o swoich przedsięwzięciach GOK informował głównie na własnej stronie internetowej: goksarnaki.pl oraz w mediach społecznościowych. Promocję wydarzeń prowadzono także przy współpracy innych portali i serwisów internetowych w tym strony Gminnej Biblioteki Publicznej w Sarnakach. Kontynuowana była

obecność na portalu społecznościowym Facebook oraz Instagramie. Kontynuowano nacisk na promocję wydarzeń przez plakatowanie gminy kolorowymi plakatami. Korzystaliśmy również z promocji w prasie i radiu.

Realizowane projekty

Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach nieustannie poszukuje środków zewnętrznych na realizację swoich działań. W 2023 r. złożone zostały 2 projekty do Narodowego Centrum Kultury oraz 1 do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, z czego dofinansowanie otrzymał 1 na kwotę 46 060,00 zł na organizację Nadbużańskiego Festiwalu Teatrów dla Dzieci GADUCHA. Gminny Ośrodek Kultury pozyskał również z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego 5 = Pakietów Promocyjnych na wydarzenia: „Gmina Sarnaki się bawi!“, „Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci GADUCHA“, „Koncerty klasyczne w Gminie Sarnaki“, „Zawody sportowo pożarnicze MDP i OSP“, „Nagranie płyty przez Zespół Śpiewaczy AURA“.

Największe wydarzenia zorganizowane przez GOK w Sarnakach:

Piknik Rodzinny z okazji Dnia Dziecka

1 czerwca 2023 r., z okazji Dnia Dziecka odbył się piknik rodzinny, aby wspólnie świętować ten dzień. Podczas tego wydarzenia dzieci mogły skorzystać z bezpłatnych atrakcji, takich jak dmuchańce, wata cukrowa, konkursy i zabawy, które przygotowaliśmy dla nich wspólnie z naszymi partnerami. Zaprezentowały się również grupy instrumentalne i taneczne działające przy naszym GOK-u.

Uroczyste Otwarcie Zmodernizowanego Budynku GOK w Sarnakach

18 czerwca 2023 r., po 37 latach od powstania Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach, oddano do użytku nowoczesny, zmodernizowany budynek. Przybyłych gości powitała dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury Pani Magdalena Rudnik. Poświęcenia i błogosławieństwa udzielił ks. prał. Andrzej Jakubowicz. W tym wyjątkowym dniu zaszczylicili nas też swoją obecnością Wiceminister Zdrowia Waldemar Kraska, Poseł na Sejm RP Krzysztof Tchórzewski, dyrektor biura Wojewody Pani Anna Kaszuba, Pani Emilia Borysiak Zastępca Wójta Gminy Sarnaki, którzy wraz z Wójtem Gminy Sarnaki Panem Grzegorzem Arasymowiczem i Przewodniczącą Rady Gminy Sarnaki Panią Justyną Filipiuk dokonali uroczystego przecięcia wstęgi. Na wydarzenie przybyli również wykonawcy Pan Mieczysław i Bartosz Bronisz, architekt wnętrz Magdalena Lasocka, przedstawiciele władz samorządowych, radnych, sołtysów, Zarządy KGW, Zarządy OSP, sponsorzy, dyrektorzy szkół, dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Sarnakach, dyrektorzy zaprzyjaźnionych Ośrodków Kultury, Nadleśnictwa Sarnaki, przyjaciele - mieszkańcy Gminy Sarnaki. Zaczęło się od przemówień i podziękowań, po których nastąpiły występy: Dziecięco-Młodzieżowy Zespół Pieśni i Tańca. Zespół Ludowy

Dorostych, Zespół Śpiewaczy Aura, Zespoły Tańca Nowoczesnego GOK. Pomędzy występami można było zobaczyć prezentacje zdjęć przedstawiającą naszą działalność oraz dotychczasowe siedziby GOK. Po występach czekał na wszystkich poczęstunek oraz możliwość zwiedzenia całego obiektu. Można było obejrzeć kroniki z działalności 37 lat ośrodka, zrobić wpis do pamiątkowej księgi, obejrzeć lalki, wystawę prac plastycznych oraz zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie na specjalnie przygotowanej ścianie.

O godz. 18:00 nastąpiła druga część naszego świętowania koncert „Na Start”. Koncert rozpoczął się występem Międzypokoleniowej Orkiestry Mandolinowej, która zaprezentowała muzykę filmową i utwory z repertuaru The Beatles, następnie zaprezentowała się Agata Arasymowicz oraz Zespół Śpiewaczy Aura. Na koniec swój repertuar wyśpiewał nowopowstały Zespół Ludowy.

Gmina Sarnaki się bawi - festyn

23 lipca 2023 r. na placu gminnym za nadleśnictwem odbyła się impreza "Gmina Sarnaki się bawi"- potocznie zwana Dniem Sarnak. Był to wyjątkowy dzień, nie tylko z powodu występu Gwiazdy Wieczoru Zenona Martyniuka z zespołem AKCENT, która do Sarnak przyciągnęła prawdziwe tłumy. Tego dnia, na scenie, pięknie zaprezentowali się również lokalni artyści. Poza sceną było również ciekawie. Dzieci mogły korzystać z animacji, które przygotowały dla nich Animatorzy z pasją a dorośli mogli skorzystać z ofert stoisk reklamowych, handlowych i gastronomicznych.

Przez cały czas trwania wydarzenia można było poprobować lokalnych przysmaków, a to za sprawą 15 Kół Gospodyń Wiejskich, które rywalizowały w eliminacjach powiatowych ogólnopolskiego konkursu " Bitwa Regionów".

Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci GADUCHA tradycyjnie trwa trzy dni i tradycyjnie zawiązał do trzech miejscowości: Sarnak, Mierzwic i Serpelic. Podczas festiwalu zaprezentowało się 10 zawodowych teatrów z różnych zakątków Polski- Gdańska, Zielonej Góry, Warszawy, Supraśla, Łodzi, Poznania, Szczecina. Wystąpił też jeden amatorski teatr z Sarnak. Łącznie można było obejrzeć 14 spektakli dla dzieci oraz jeden dedykowany dorosłym. Dorośli mogli obejrzeć refleksyjny spektakl w wykonaniu Teatru Łątek z Supraśla pt. „Matecznik”. Serca dzieci skradł Kamil Żongler, który podczas festiwalu zagrał dwa spektakle z elementami sztuki cyrkowej i teatru ognia. Dzięki temu, że część spektakli była grana w nowej sali widowiskowej GOK nawet zmienna pogoda nie pokrzyżowała planów i wszystkie zaplanowane spektakle się odbyły. Różnorodność form teatralnych, która jest cechą charakterystyczną festiwalu sprawia, że każdy widz ten duży i mały znajdzie coś dla

siebie. W programie znalazł się teatr improwizacji, teatry lalkowe, teatr cienia, teatr opowieści, teatry uliczne, musical rodzinny. Jako wydarzenia towarzyszące odbyły się warsztaty tworzenia lalek oraz kino sferyczne. Ostatniego dnia festiwalu dzieci mogły zwiedzić strażnicę OSP Sarnaki z czego chętnie skorzystały. Między spektaklami można było posilić się domowymi racuszkami serwowanymi przez KGW Korniczanki, a także pobawić się z wolontariuszkami, które poprowadziły animacje. Natomiast Szkoła Podstawowa w Sarnakach zaprosiła opiekunów i starsze dzieci na spacer historyczny „Śladami sarnackich Żydów”.

Partnerami zadania byli: Samorząd Województwa Mazowieckiego, Gmina Sarnaki, Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach, Szkoła Podstawowa w Sarnakach, Szkoła Podstawowa w Serpelicach, Przedszkole Samorządowe Sarnaki, Ochotnicza Straż Pożarna Sarnaki, KGW Mierzvice, KGW Korniczanki. Wydarzenie Honorowym Patronatem objął Rzecznik Praw Dziecka Pan Mikołaj Pawlak.

Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki -Przystanki Muzyczne 5. Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego - SERPELICE

20 sierpnia 2023 r. o godz.: 15:00 w serpelickim kościele odbył się pierwszy koncert w ramach wydarzenia "Klasyczne koncerty w Gminie Sarnaki. Przystanki muzyczne 5. Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego". Podczas "Popołudnia z muzyką klasyczną- od Gounoda do Chopina" licznie zgromadzona publiczność mogła poczuć się jak w prawdziwej operze. Artyści wykonali piękne interpretacje takich utworów jak „Traviata” Giuseppe Verdiego czy „Prząśniczki” Stanisława Moniuszki. Podczas koncertu nie zabrakło polskich utworów „Połały się łzy czyste, rześiste” I. J. Paderewskiego. Utwory wykonane zostały przez wybitnych artystów- Iwonę Hosę i Adama Zdunikowskiego. Na skrzypcach i fortepianie zabrzmiały m.in. utwory H. Wieniawskiego w wykonaniu Aleksandra Żyły i Marii Trofymchuk. Koncert rozpoczął i zakończył wirtuoz gry na fortepianie Mirosław Feldgebel.

Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki -Przystanki Muzyczne 5. Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego - SARNAKI

9 września 2023 r., w kościele parafialnym w Sarnakach odbył się drugi koncert organizowany w ramach wydarzenia Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki. Przystanki muzyczne 5. Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego. Koncert nosił tytuł „Z muzyką do Nieba” i taki był też jego repertuar, w przeważającej części religijny. Podczas koncertu zostały wykonane m.in. takie utwory jak Ave Maria Giulio Cacciniego, Laudamus Te Antonia Vivaldiego, Alleluja Mozarta, Lacrimosa Witolda Lutosławskiego. Te wspaniałe utwory wykonały światowej sławy artystki, laureatki prestiżowych konkursów wokalnych i nagród koncertujące na całym świecie: Ewa Biegas – mezzosopran, Zoya Petrova – sopran, Joanna Szynkowska vel Sęk – sopran, Aleksandra Blanik – sopran. Ich głosami zachwycono się m.in. w Wiedniu, Nowym Yorku, Buenos Aires, Słowacji, Czechach, Włoszech, Francji, w Tokio i Osace, Szanghaju, w koreańskim Seulu. Podczas koncertu publiczność miała okazję usłyszeć również utwory instrumentalne w wykonaniu kwintetu Orfeum, który wykonał m.in. Intermezzo z opery Rycerskość wieśniacza, Arię na strunie G Bacha czy Kanon D-dur Johanna Pachelbelego. Klasyczne koncerty w gminie Sarnaki, cieszą się coraz większym zainteresowaniem o czym świadczy frekwencja, która rośnie z roku na rok.

Gminny Dzień Seniora

19 listopada 2023 r., po czteroletniej przerwie, świętowaliśmy w GOK Gminny Dzień Seniora. Spotkanie zostało rozpoczęte od życzeń, które seniorom złożyli Wójt Gminy Sarnaki Pan Grzegorz Arasymowicz, Przewodnicząca Rady Gminy Pani Justyna Filipiuk, Dyrektor GOK Pani Magdalena Rudnik oraz Kierownik GOPS Pani Agnieszka Bartoszuć. Pani Agnieszka Bartoszuć opowiedziała również o funkcjonowaniu Dziennego Domu Seniora w Hołowczycach i rozdała seniorom koperty życia.

W części artystycznej wystąpiły niezawodne zespoły z GOK:

- mandolinistki czyli „Tremolo”
- Mirka Kozłowska Nalepa
- Kabaret Łzy Sołtysa

Było również wspólne śpiewanie piosenek biesiadnych, a także zabawy i tańce .

3. Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach

W Gminie Sarnaki działają dwie biblioteki: Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach oraz filia biblioteczna w Serpelicach. Siedziba GBP w Sarnakach mieści się w tym samym budynku co Urząd Gminy w Sarnakach, posiada niezależne wejście. Jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

W 2023 r. wyremontowano lokal, który zajmuje filia biblioteczna w Serpelicach. W części „bibliotecznej” wymieniono podłogi, odmalowano ściany, w części świetlicowej

odnowiono ściany oraz wymieniono oświetlenie. Odnowiono elewację budynku oraz naprawiono dach i orynnowanie. Zakupione zostały 3 komputery, laptop z oprogramowaniem, sprzęt muzyczny: głośnik + mikrofony oraz stoły świetlicowe. Operacja pn. „Modernizacja wiejskiego Domu Kultury w Serpelicach oraz zakup wyposażenia” została współfinansowana w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020, a beneficjentem była Gmina Sarnaki. Wartość realizowanej operacji to 90 484,28 zł, w tym ze środków EFROW –57 575,00 zł.

Poza statutową działalnością (gromadzenie, opracowywanie i wypożyczanie zbiorów) biblioteka w Sarnakach realizowała zadania ponadlokalne – pełniła funkcję biblioteki powiatowej dla bibliotek publicznych powiatu łosickiego. Dotacja uzyskana na działalność ponadlokalną, którą pozyskano z budżetu starostwa łosickiego wyniosła 80 000,00 zł. Współpraca z bibliotekami w powiecie łosickim przebiegała bardzo intensywnie mimo tego, że do bibliotek wyjeżdżałyśmy (dyrektor i instruktor GBP) tylko 7 razy. Cały czas GBP była w kontakcie telefonicznym i e-mailowym zarówno z bibliotekarzami, jak i z dyrektorami bibliotek. Informatyk udzielał pomocy online. Spotkania z bibliotekarzami dotyczyły m. in.: sprawozdawczości rocznej, pracy z programem bibliotecznym MATEUSZ, instalacji sprzętu komputerowego (Łosice), trójdzielności katalogów, różnego rodzaju instruktaży i krótkich szkoleń dotyczących np. poprawnego ubytkowania zbiorów, właściwego przeprowadzenia kodowania księgozbioru czy aktualizacji systemu bibliotecznego. Kilukrotnie bibliotekarze z: Platerowa, Łosic i Huszlewa przyjeżdżali do Sarnak na szkolenia z edytowania strony internetowej w Wordpressie oraz opracowywaniu zbiorów w systemie MATEUSZ.

Z dotacji Organizatora zakupiono i opracowano 249 książek. Z dotacji ministerialnej zakupiono i opracowano 139 książek. Do księgozbiorów GBP w Sarnakach i filii bibliotecznej w Serpelicach wprowadzono też łącznie 391 darów książkowych oraz 13 egzemplarzy Rocznika Ziemi Sarnackiej T. 6/2023.

W bibliotece w Sarnakach przeprowadzono jedną dużą selekcję księgozbioru – z inwentarza usunięto łącznie 1829 pozycji: książki zniszczone, zacytane, zbędne. Selekcje książek wymusza brak miejsca na regałach. Wycofane książki przeznaczone zostały na makulaturę, część na boockrossing. W filii bibliotecznej, przy okazji przygotowań do remontu również przeprowadzono dużą selekcję – z księgozbioru usunięto 1071 pozycji. Książki przekazano na makulaturę

W czytelni internetowej sarnackiej biblioteki można było skorzystać z szeregu bezpłatnych (poza drukowaniem) e-usług. Użytkownicy korzystali z komputerów samodzielnie lub przy pomocy bibliotekarek. Na jednym komputerze zainstalowany jest portal ACADEMICA pozwalający na korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej objętych prawem autorskim

Działalność kulturalno – oświatowa biblioteki w 2023 r.

- 1) okolicznościowe wystawki książek;
- 2) promocja działalności biblioteki w mediach społecznościowych, w tym konkursy czytelnicze i inne (Walentynki, Światowy Dzień Kota, Dzień Kobiet);
- 3) zajęcia dla przedszkolaków: pięciokrotnie w ciągu roku;

- 4) pomoc dla parafii i GOK przy organizacji wydarzenia **Orszak Trzech Króli w Gminie Sarnaki**;
- 5) udział w **Operacji Czysta Rzeka**;
- 6) organizacja, wspólnie z GOK, eliminacji gminnych **XXXIX Konkursu Recytatorskiego im. Kornela Makuszyńskiego** oraz uczestnictwo w jury konkursu w Platerowie;
- 7) współorganizacja wydarzenia **Gmina Sarnaki się bawi** oraz eliminacji powiatowych **Bitwy Regionów**;
- 8) pomoc w organizacji **Gaduchy** w Sarnakach i Serpelicach;
- 9) współorganizacja **Dożynek Gminno-Parafialnych**;
- 10) organizacja (z GOK) **Narodowego Czytania „Nad Niemnem”**;
- 11) współorganizacja **Biesiady Pieśni Patriotycznej**

Biblioteka wydała kolejny szósty tom „Rocznika Ziemi Sarnackiej”. We współpracy ze Szkołą Podstawową w Sarnakach zorganizowano konferencję naukową „Nasza Niezapomniana” promującą Rocznik. Wcześniej w bibliotece odbywały się regularnie spotkania komitetu redakcyjnego Rocznika. Podstawą powstania Rocznika jest praca zespołu redakcyjnego. Redaktorzy pracują nieodpłatnie przy tworzeniu czasopisma: pozyskują autorów artykułów, recenzują teksty, tworzą kronikę wydarzeń, piszą teksty historyczne (za to dostają honorarium).

W obu bibliotekach funkcjonowały punkty informacji turystycznej, w którym dostępne były materiały dostarczane przez LOT. Dwie bibliotekarki uczestniczyły w dwudniowym szkoleniu wyjazdowym dla pracowników PIT.

Biblioteka współpracowała ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Litewnikach. Grupy – niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo pensjonariuszy – wypożyczały książki i czasopisma. Dla Domu Senior+ w Hołowczycach przekazywano książki – dary od czytelników, ale zbędne bibliotece, będące jeszcze w dobrym stanie i nadające się do lektury dla osób starszych.

Biblioteka prowadzi działalność gospodarczą: sprzedajemy – jako wydawca – Roczniki Ziemi Sarnackiej. Zyski przeznaczamy na częściowe pokrycie kosztów wydania kolejnego numeru oraz organizację konferencji naukowych promujących Roczniki. Pozostała działalność gospodarcza, z której zyski przeznaczamy na cele statutowe to: wynajem pomieszczeń w filii bibliotecznej w Serpelicach; wynajem mobilnej sceny widowiskowej, która jest własnością biblioteki (zakupiona z projektu) oraz usługi wymienione w poprzednim punkcie. W 2023 r. biblioteka zarobiła ponad 17 000 zł, z czego znacząca część to zarobek związany ze sprzedażą Roczników.

4. Placówki oświatowe

W 2023 r. w gminie nadal funkcjonują dwie ośmioklasowe szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Akcji V2 w Sarnakach oraz Szkoła Podstawowa w Serpelicach wchodząca w skład Zespołu Szkolno - Przedszkolnego.

W miesiącu wrześniu 2023 r. naukę w tych szkołach rozpoczęło 275 uczniów, w 18 oddziałach: 12 oddziałów w Sarnakach, 6 oddziałów w Serpelicach.

Średnia uczniów w klasie wynosiła: Sarnaki – 18,42 i Serpelice – 9.

W szkołach podstawowych odbywała się nauka języka obcego:

- języka angielskiego uczyło się 275 uczniów,
- języka rosyjskiego uczyło się 12 uczniów z klasy VII wyłącznie w Serpelicach,
- języka niemieckiego 36 uczniów klas VII-VIII, wyłącznie z Sarnak.

W Szkole Podstawowej w Sarnakach zatrudnionych było 35 nauczycieli, w przeliczeniu na pełne etaty – 34,65 nauczycieli, w tym nauczycieli początkujących – 3, nauczycieli mianowanych – 5 i nauczycieli dyplomowanych – 27. Na jeden etat nauczycielski przypadało średnio 6,40 uczniów.

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Serpelicach zatrudnionych było 15 nauczycieli, w przeliczeniu na pełne etaty – 14,72 nauczycieli, w tym n. początkujących – 7; n. mianowanych – 3 i n. dyplomowanych – 5. Na jeden etat nauczycielski przypadało średnio 3,68 uczniów.

W 2023 r. w ramach projektu pod nazwą Poprawa efektywności energetycznej budynków gminy Sarnaki poprzez kompleksową termomodernizację, dokonano remontu Szkoły Podstawowej im. Akcji V2 w Sarnakach. Całkowita wartość projektu wyniosła ponad 3 000 000,00 zł, a dofinansowanie z UE, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, aż 2 000 000,00 zł. W ramach prac budowlanych wykonano docieplenie ścian zewnętrznych, wymieniona została stolarka okienna i drzwiowa. Ponadto zmodernizowana została instalacja CO i zamontowane konsolidacyjne kotły gazowe. Wymienione zostało również oświetlenie na energooszczędne typu LED. Dodatkowo zamontowana została instalacja fotowoltaiczna o mocy 49 kW, która pozwoli na zmniejszenie kosztów utrzymania budynku.

Obie szkoły wyposażone są w komputery wraz z niezbędnym oprogramowaniem i oprzyrządowaniem. Każda placówka ma możliwość korzystania z Internetu poprzez łącza światłowodowe i jest na bieżąco doposażona w nowoczesne pomoce dydaktyczne. W ubiegłym roku z programu Laptop dla ucznia skorzystało 38 uczniów kl. IV na łączną kwotę 111 895,56 zł.

Szkoły prowadziły dożywianie uczniów. Z obiadów korzystało 217 dzieci. W ramach programu rządowego „Posiłek w szkole” sfinansowano dożywianie dzieci z terenu Gminy Sarnaki, na kwotę 35 991,80 zł dla 50 uczniów.

Uczniowie otrzymali także pomoc materialną. Stypendia socjalne zostały wypłacone dla 33 osób z terenu gminy, na kwotę 25 000,00 zł. Uczniom wybitnie zdolnym, posiadającym szczególne osiągnięcia naukowe, sportowe i bardzo wysokie wyniki w nauce wypłacone zostały stypendia:

- 1) w szkole w Sarnakach 48 uczniom, w sumie 11 881,00 zł;
- 2) w szkole w Serpelicach 14 uczniom, w sumie 2 000,00 zł.

W 2023 r. szkoły podstawowe w Sarnakach i w Serpelicach otrzymały dotację celową na wyposażenie w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w wysokości

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

40 172,29 zł, z czego szkoła w Sarnakach wykorzystwała 31748,10 zł, a Szkoła w Serpelicach 8 114,79 zł.

W ubiegłym roku szkoły skorzystały z programów rządowych:

- 1) „Posiłek w szkole i w domu”, który pomagał w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 126 689,00zł z czego kwota dotacji wyniosła 97 184,00 zł. Szkoła w Serpelicach wydatkowała 50 000,00 zł (40 000,00 zł dotacja + 10 000,00 zł wkład własny) a szkoła w Sarnakach 76 689,89 zł (dotacja 57 184,89 zł + 19 505,00 zł wkład własny).
- 2) „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021-2025”, który pozwolił doposażyć szkoły i przedszkole w sprzęt i książki na ogólną kwotę 11 875,00 zł (z czego 9 500,00 zł to kwota wsparcia finansowego – 2 500,00 zł na przedszkole i 7 000,00 zł na szkoły).

Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom, których droga do szkoły i przedszkola przekracza odległości wymienione w ustawie, bezpłatnego transportu. W 2023 r. wszyscy uczniowie i przedszkolaki dojeżdżający do szkół i przedszkoli korzystali ze środków transportu PKS-u, z którym gmina podpisała stosowną umowę. Dowóz był organizowany w ramach kursów otwartych, na które zakupiono bilety miesięczne. Trzy linie autobusowe dowożące uczniów uzyskały wsparcie z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych.

Gmina finansowała również koszt transportu uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Łosicach lub Przedszkola Integracyjnego Mali Odkrywcy w Łosicach. Z rodzicami tych uczniów w roku szkolnym 2023 zawarto 7 umów określających zasady zwrotu kosztów przejazdu ucznia niepełnosprawnego i opiekuna prywatnym samochodem osobowym.

W 2023 r. na terenie gminy funkcjonowały dwa przedszkola samorządowe: uczęszczało do nich zgodnie z SIO:

- 1) do 31.08.2023- 120 dzieci;
 - 2) od 01 września 2023- 96 dzieci
- z czego (stan na 30.09.2023)

- 1) w Przedszkolu Samorządowym w Sarnakach – 68 dzieci;
- 2) w Przedszkolu Samorządowym w Serpelicach – 28 dzieci

Koszt miesięcznego pobytu dziecka w przedszkolu wyliczony za wg ostatniej aktualizacji wyniósł 1 169,50 zł, gmina otrzymała dotację z budżetu państwa na dzieci 3-4 i 5 - letnie w wysokości 118 944,00 zł.

Na podstawie uchwały Rady Gminy Nr XXVII/143/2016 z dnia 18 listopada 2016 r. wspólną obsługę rachunkowo – finansową placówek oświatowych prowadzi Centrum Usług Wspólnych w Sarnakach.

5. Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowych Litewnikach

Formy i efekty prowadzonej działalności (opis wykonania i ocena realizacji):

1. Rodzaje treningów funkcjonowania w życiu codziennym:

- 1) trening kulinarny – uczestnicy wspólnie z instruktorem terapii zajęciowej uczą się przygotować posiłki. Z informacji uzyskanych od opiekunów wynika, iż część uczestników potrafi przygotować w domu proste posiłki, jak również chętniej włączają się do pomocy opiekunom przy ich przygotowywaniu we własnych domach. Na podstawie bezpośredniej obserwacji można jednoznacznie stwierdzić, że funkcjonowanie Uczestników uległo znacznej poprawie w związku z organizacją zajęć w pracowni gospodarstwa domowego. Nastąpił duży progres w zakresie samodzielności oraz odpowiedzialności za powierzone zadania;
- 2) trening dbałości o wygląd zewnętrzny – terapeuci demonstrując wykonywanie poszczególnych czynności skłaniają podopiecznych, aby starali się dbać o schludny wygląd. Uczestnicy przed wyjazdem do domów z ŚDS pod nadzorem terapeutów nabierają wiedzy i umiejętności związanych z dopasowaniem ubioru do warunków atmosferycznych panujących na zewnątrz;
- 3) trening nauki higieny – podczas wizyt w toalecie (w zależności od potrzeb z terapeutą/opiekunem lub samodzielnie) uczestnicy myją ręce oraz potrafią korzystać z przyborów toaletowych oraz kosmetyków;
- 4) trening umiejętności praktycznych - uczestnicy potrafią samodzielnie lub przy pomocy terapeuty spożywać posiłki, posługują się łyżką, widelcem, odnoszą naczynia po spożyciu posiłku. Uczestnicy potrafią samodzielnie lub w asyście terapeuty ubierać wierzchnie ubranie (zakładać kurtkę, buty, sznurować obuwie, zasuwac suwak). Uczestnicy potrafią zgłaszać potrzeby fizjologiczne oraz samodzielnie załatwiać potrzeby fizjologiczne;
- 5) trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi – ze względu na brak możliwości wyjścia do sklepu związane z lokalizacją ośrodka, zajęcia były prowadzone w ŚDS z użyciem banknotów przeznaczonych do celów edukacyjnych. W przypadku wyjazdów poza siedzibę ŚDS staramy się w miarę możliwości wdrażać trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi.

2. Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów:

- 1) nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy – podopieczni potrafią nawiązać i podtrzymać rozmowę. W indywidualnych przypadkach ze względu na niepełnosprawność występują trudności, dlatego też uczestnicy podczas indywidualnych spotkań m.in. z psychologiem oraz logopedą starają się przezwyciężyć ww. trudności;
- 2) aktywne słuchanie – uczestnicy podczas grupowych zajęć zarówno z psychologiem, jak też z terapeutami potrafią skupić uwagę na prowadzącym aktywnie słuchając, stosując się do poleceń, wykonując wskazane czynności;
- 3) znalezienie swojego miejsca w grupie – podopieczni wykonując czynności w poszczególnych pracowniach potrafią odnaleźć własne miejsce w grupie dzięki

dostosowaniu prac wskazanych przez terapeutów do indywidualnych potrzeb uczestników;

- 4) zasady pozytywnej komunikacji – uczestnicy poprzez zwracanie uwagi przez członków zespołu wspierająco-aktywizującego potrafią komunikować się z pozostałymi członkami społeczności ŚDS, nie przeszkadzając sobie wzajemnie oraz szanując zdanie innych;
- 5) umiejętność rozwiązywania konfliktów – uczestnicy rozwiązują spory na zasadzie kompromisu, starając się szanować wzajemnie własne zdanie.

3. Rodzaje treningów umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się (w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej):

W 2023 r. trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się był realizowany w ramach zajęć logopedycznych. W roku sprawozdawczym z zajęć skorzystały 23 osoby z problemami w komunikacji werbalnej. Plan pracy logopedy uwzględniał m. in. prowadzenie treningu umiejętności komunikacyjnych w tym z wykorzystaniem alternatywnych metod porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej.

4. Rodzaje treningów umiejętności spędzania czasu wolnego:

- 1) rozwijanie zainteresowań literaturą – w roku 2023 ŚDS kontynuował współpracę z Gminną Biblioteką Publiczną w Sarnakach. Koordynatorem jest Podopieczny ŚDS, który pasjonuje się literaturą, Uczestnik zajmuje się zbieraniem informacji dotyczących zapotrzebowania na literaturę, segregacją tematyczną, prowadzeniem kart bibliotecznych, ewidencją;
- 2) rozwijanie zainteresowań audycjami telewizyjnymi oraz radiowymi – uczestnicy relaksują się i odpoczywają oglądając telewizje oraz wysłuchując audycji radiowych.
- 3) udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych – Podopieczni ŚDS w Nowych Litewnikach w 2023 r. uczestniczyli m. in. w następujących spotkaniach towarzyskich i kulturalnych:
 - 12.01.2023 r. Rodzinne kolędowanie w ŚDS wspólnie z rodzicami/opiekunami, Uczestnikami ŚDS oraz samorządowcami,
 - 26.01.2023 r. Bal karnawałowy w ŚDS w Nowych Litewnikach,
 - 03.02.2023 r. Uroczyste podsumowanie frekwencji za 2022 r.,
 - 10.02.2023 r. Udział delegacji Uczestników w balu karnawałowym organizowanym przez ŚDS w Tchórzewie,
 - 14.02.2023 r. Spektakl w wykonaniu teatru „JAFI ARTA” z Krakowa pt. „Wartość bajki”,
 - 15.02.2023 r. Walentynki w ŚDS w Nowych Litewnikach,
 - 16.02.2023 r. Organizacja i uczestnictwo w IV Integracyjnym Turnieju Tenisa Stołowego,
 - 21.02.2023 r. Wizyta Funkcjonariuszy Policji z KPP w Łosicach, wykład dotyczący bezpieczeństwa,

- 09.03.2023 r. Dzień Kobiet i Dzień Mężczyzn w ŚDS w Nowych Litewnikach,
- 14.03.2023 r. Eliminacje do I Konkursu Piosenki Polskiej „Jak za dawnych lat”,
- 21.03.2023 r. Obchody Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa,
- 31.03.2023 r. Obchody Dnia Świadomości Autyzmu,
- 01.04.2023 r. Prezentacja prac Uczestników ŚDS w Nowych Litewnikach podczas VII Łosickiego Jarmarku Wielkanocnego,
- 05.04.2023 r. Śniadanie Wielkanocne w ŚDS w Nowych Litewnikach,
- 18.04.2023 r. Udział delegacji ŚDS w Nowych Litewnikach w marszu na znak solidarności z osobami dotkniętymi autyzmem w Łosicach,
- 21.04.2023 r. Wybory Samorządu Uczestników w Nowych Litewnikach,
- 27.04.2023 r. Uczestnictwo w XX Regionalnym Przeglądzie Piosenki Dzieci i Młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych w Łosicach,
- 28.04.2023 r. Spacer z Flagą upamiętniający Święto Konstytucji oraz Święto Flagi,
- 28.04.2023 r. Udział drużyny ŚDS w Nowych Litewnikach w VIII Wiosennym Turnieju Boccia o Puchar Dyrektora „Domu nad Stawami”,
- 05.05.2023 r. Obchody Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną,
- 17.05.2023 r. udział w XI Podlaskiej Spartakiadzie Dzieci i Młodzieży w Siemiatyczach,
- 23.05.2023 r. Piknik rodzinny organizowany w Środowiskowym Domu Samopomocy w Nowych Litewnikach,
- 26.05.2023 r. Uroczyste podpisanie porozumienia w siedzibie ŚDS w Nowych Litewnikach w sprawie utworzenia Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego,
- 24-28.05.2023 r. Udział reprezentacji ŚDS w Warsztatach Kulturalno-Sportowych dla Niepełnosprawnych „Ważne Jest Tu i Teraz” zorganizowanych przez UKS-Tytan Giżycko,
- 25.05.2023 r. wyjazd do Parku Wodnego w Siedlcach,
- 31.05.2023 r. Wyjazd reprezentacji ŚDS na XIII Mazowiecki Turniej Bocce Olimpiad Specjalnych w Opactwie,
- 04.06.2023 r. Wyjazd do Łosic na występ Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca Mazowsze – Kalejdoskop Barw Polski,
- 13.06.2023 r. Podsumowanie wewnętrznego Turnieju Boccia w ŚDS w Nowych Litewnikach,
- 14-18.06.2023 r. Udział reprezentacji ŚDS w Warsztatach Kulturalno-Sportowych dla Niepełnosprawnych „Ważne Jest Tu i Teraz” zorganizowanych przez UKS – Tytan Giżycko,
- 28.06.2023 r. wyjazd do Parku Wodnego w Siedlcach,
- 30.06.2023 r. Uczestnictwo w Dniach Otwartych Nadleśnictwa Sarnaki,
- 06.07.2023 r. Wycieczka do Mobilnego Planetarium i Ośrodka Edukacji Ekologicznej Puszczyk w Drohiczynie,
- 19-23.07.2023 r. Udział reprezentacji ŚDS w Nowych Litewnikach w Warsztatach Kulturalno-Sportowych dla Niepełnosprawnych „Ważne Jest Tu i Teraz” zorganizowanych przez UKS – Tytan Giżycko,

- 21.07.2023 r. Warsztaty „Ziołowa ścieżka edukacyjna – urządzenie ziołowych ogrodów” przeprowadzone przez Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania – Tygiel Doliny Bugu”,
- 27.07.2023 r. Warsztaty muzyczno-taneczne przeprowadzone przez zespół Some Goorsie;
- 28.07.2023 r. Wyjazd do Parku Wodnego w Siedlcach,
- 25.08.2023 r. Udział w warsztatach kulinarnych „Zdrowo jemy, dłużej żyjemy”,
- 31.08.2023 r. Wyjazd do Parku Wodnego w Siedlcach,
- 31.08.2023 r. Udział w warsztatach „Zdrowo jemy, dłużej żyjemy” pt. „Olej dla zdrowia i urody” w Dziennym Domu Senior+ w Nowych Hołowczycach,
- 07.09.2023 r. Wycieczka do Kruszynian,
- 13.09.2023 r. Udział w VI Integracyjnym Świącie Warzywa pod hasłem „Dzień Cebuli” organizowanym przez ŚDS w Siedlcach,
- 14.09.2023 r. Udział w warsztatach w Dziennym Domu „Senior +” w Nowych Hołowczycach – kartki okolicznościowe,
- 14.09.2023 r. Udział grupy teatralnej „Humory” w XV Integracyjnych Sokołowskich Spotkaniach Muzyczno-Tanecznych,
- 21.09.2023 r. Spotkanie z Panem Jerzym Zelnikiem – aktorem i reżyserem filmowym i teatralnym,
- 22.09.2023 r. Udział w warsztatach „Zdrowo jemy, dłużej żyjemy” pt. „Kuchnia Gruzinińska” w Dziennym Domu „Senior +” w Nowych Hołowczycach,
- 28.09.2023 r. Udział w warsztatach „Zdrowo, jemy, dłużej żyjemy” pt. „Sztuka mięsa” w Dziennym Domu „Senior +” w Nowych Hołowczycach,
- 26-29.09.2023 r. Udział reprezentacji naszego Domu w Ogólnopolskim Turnieju Boccia w ramach Ogólnopolskiej Ligi Boccia „Bądź sobą i spełniaj się ruchowo” w Świętajnie,
- 10.10.2023 r. Obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego w ŚDS w Nowych Litewnikach,
- 13.10.2023 r. Święto Dnia ziemniaka i kasztana w ŚDS w Nowych Litewnikach,
- 25.10.2023 r. Podsumowanie akcji kasztan 2023 – wizyta dzieci ze szkół podstawowych z terenu powiatu łosickiego,
- 10.11.2023 r. Akademia z okazji Święta Niepodległości,
- 14.11.2023 r. Udział w Balu Andrzejkowym w DPS Nad Stawami w Siedlcach,
- 16.11.2023 r. Warsztaty plecionkarskie w ŚDS w Nowych Litewnikach,
- 21.11.2023 r. Dzień Pracownika Socjalnego,
- 30.11.2023 r. Andrzejkki w ŚDS w Nowych Litewnikach,
- 03.12.2023 r. Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych,
- 04.12.2023 r. Wyjazd do kina na film pt. „Uwierz w Mikołaja”,
- 06.12.2023 r. Mikołajki w ŚDS w Nowych Litewnikach,
- 10.12.2023 r. Wyjazd na spektakl Zespołu Mazowsze „Betlejem Polskie”,
- 14.12.2023 r. Spotkanie opłatkowe w ŚDS w Nowych Litewnikach,
- 29.12.2023 r. Bal Sylwestrowy w ŚDS w Nowych Litewnikach.

W 2023 r. organizowaliśmy także cykliczne wyjazdy do Parku Wodnego w Siedlcach.

5. Poradnictwo psychologiczne:

Poradnictwo psychologiczne realizowane jest poprzez indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem wg. indywidualnych potrzeb Uczestników ŚDS w Nowych Litewnikach.

6. Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych (opis rozwiązań):

Pracownik socjalny zatrudniony w ŚDS sprawuje nadzór nad terminami wizyt lekarskich Uczestników ŚDS oraz uczestniczy wspólnie z Podopiecznymi w kontrolnych wizytach lekarskich (o ile istnieje taka potrzeba i rodzina nie jest w stanie świadczyć takiej pomocy).

7. Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych (opis rozwiązań):

Podobnie jak powyżej realizacją tego zapisu zajmuje się pracownik socjalny zatrudniony w ŚDS. W roku 2023 pracownik socjalny pomagał we wnioskowaniu o kontynuację orzeczeń o stopniu niepełnosprawności jak również w innych sprawach. Kilka spraw dotyczyło również pomocy w ubieganiu się o dofinansowania ze środków PFRON za pośrednictwem PCPR w Łosicach.

8. Realizacja niezbędnej opieki (opis rozwiązań):

Niezbędna opieka dla Uczestników ŚDS jest zapewniona podczas całego pobytu w ŚDS jak również dojazdu do placówki i z powrotem. Podopieczni ŚDS mają zapewnioną niezbędną opiekę nie tylko podczas zajęć, ale również jeżeli zaistnieje taka potrzeba podczas wizyt w toalecie lub podczas posiłków.

9. Realizacja terapii ruchowej (opis rozwiązań):

Terapia ruchowa jest prowadzona głównie w pracowni terapii ruchowej, gdzie Uczestnicy wspólnie z terapeutą dbają o kondycję. W chwili gdy wszyscy Podopieczni pojawiają się w ŚDS tj. między godziną 8⁰⁰-9⁰⁰ prowadzone są kilkuminutowe zajęcia mające na celu ogólny rozruch.

10. Umożliwienie spożywania gorącego posiłku (opis rozwiązań: w ramach treningu kulinarnego, w ramach zadania własnego gminy lub zakupu gorącego posiłku):

Jeden gorący posiłek był zapewniany w ramach pracowni gospodarstwa domowego, gdzie Uczestnicy pod nadzorem terapeuty uczą się przygotowywać samodzielnie posiłki podczas treningu kulinarnego. Dzięki bardzo dobrej współpracy z Bankiem Żywności w Siedlcach mamy możliwość korzystania z nadwyżek producenckich, a następnie wykorzystania ich w pracowni. Każdego dnia odbieramy również nadwyżki producenckie ze sklepu Netto w Łosicach, dzięki czemu obniżamy koszty funkcjonowania pracowni oraz zapewniamy Uczestnikom urozmaiconą dietę, np. codzienna porcja owoców i warzyw.

11. Aktywizacja w kierunku uczestnictwa w innych formach w ramach WTZ, podjęcia zatrudnienia lub inne:

W 2023 r. prowadzone były zajęcia aktywizacyjne w kierunku innych form w tym podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy, jednak na terenie powiatu łosickiego nie funkcjonuje żaden zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej. W przyszłości planujemy utworzenie ZAZ na działce nieopodal ŚDS jako uzupełnienie oferty wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

12. Liczba uczestników dowożonych do ośrodka:

- 1) w trakcie roku: 54;
- 2) średnio w ciągu miesiąca: 44,79

13. Usługi transportowe transportu (własny, wynajęty) opis m.in. średnia liczba przejechanych dziennie km, przewoźnik wynajęty, wymiar zatrudnienia kierowcy/ów, łączny koszt usługi transportowej w trakcie roku itp.

Transport Uczestników do ŚDS odbywa się na zasadach określonych w porozumieniach zawartych z poszczególnymi gminami właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania Podopiecznych ŚDS, a mianowicie każda gmina, z której pochodzi podopieczny organizuje transport swoich mieszkańców do ŚDS. ŚDS w Nowych Litewnikach ponosi częściową partycypację w kosztach dojazdu. Jesteśmy też zmuszeni zapewnić transport we własnym zakresie Uczestnicze poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego. Dzięki dofinansowaniu ze środków PFRON udało się nam zakupić specjalnie przystosowane do tego celu auto. Przy okazji odbieramy także produkty spożywcze ze sklepu Netto w Łosicach. Jednak transport Uczestników jest w naszym przypadku największym kosztem stałym, niestety obawiamy się, że w przypadku braku wsparcia finansowego z zewnątrz może być nam ciężko podołać kosztom dojazdu. Łączny koszt usługi transportowej w trakcie roku wynosi: 125 345,20 zł (ŚDS zgodnie z porozumieniami partycypuje w kosztach na poziomie do 50%, bez wsparcia gmin nie bylibyśmy w stanie poradzić sobie z dowozem Uczestników).

14. Opis współpracy z podmiotami w środowisku lokalnym i jej efektów:

- 1) rodziny i opiekunowie (w tym częstotliwość grup wsparcia lub spotkań itp.), współpraca z rodzinami/opiekunami odbywa się na zasadzie spotkań organizowanych w ŚDS, jak również kontaktów telefonicznych w sprawach bieżących. Prowadzimy rozmowy z rodzicami/opiekunami Uczestników ŚDS, aby uruchomić grupę wsparcia przy ŚDS. Pracami grupy będzie koordynować pracownik socjalny oraz psycholog zatrudniony w ŚDS;
- 2) OPS/PCPR współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej odbywa się na bieżąco, m.in. poprzez udzielanie przez OPS zainteresowanym udziałem w zajęciach organizowanych przez ŚDS kompleksowych informacji dot. procedur związanych ze skierowaniem do placówki. Informację dot. ŚDS potencjalni uczestnicy mogą również uzyskać w PCPR w Łosicach. Liczymy również na współpracę związaną z potrzebą dofinansowań dla podopiecznych wymagających pomocy w zakresie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz dofinansowań do turnusu rehabilitacyjnego;
- 3) PZP, szpitale, lekarze szpital w Łosicach jak również lekarze z terenu powiatu łosickiego wspierają działalność ŚDS m.in. poprzez przekazywanie informacji o ŚDS potencjalnym uczestnikom, wspomaganie sprzętem rehabilitacyjnym/pomocniczym, wypełnianiem zaświadczeń koniecznych do złożenia wniosku o przyjęcie do ŚDS;
- 4) PUP w Łosicach nawiązaliśmy współpracę w zakresie kierowania do ŚDS osób bezrobotnych na staże zawodowe oraz prace interwencyjne w celu wsparcia

- funkcjonowania jednostki, a co za tym idzie zmniejszenia wydatków na bieżące funkcjonowanie;
- 5) organizacje pozarządowe w 2023 r. kontynuowaliśmy współpracę z Bankiem Żywności w Siedlcach, gdzie pozyskujemy produkty spożywcze z nadwyżek producenckich, które następnie wykorzystujemy w pracowni gospodarstwa domowego. Kontynuowaliśmy również współpracę z organizacją Olimpiady Specjalne;
 - 6) kościoły i związki wyznaniowe nawiązanie współpracy z księdzem z lokalnej parafii poprzez udział w spotkaniach okolicznościowych (Boże Narodzenie, Wielkanoc);
 - 7) placówki kulturalne ŚDS współpracuje z Ośrodkami Kultury z terenu powiatu łosickiego, występy Podopiecznych ŚDS oraz dla Podopiecznych ŚDS;
 - 8) placówki sportowe w 2023 r. Uczestnicy ŚDS w Nowych Litewnikach brali udział w Olimpiadach Specjalnych;
 - 9) placówki oświatowe ŚDS współpracuje z placówkami oświatowymi z terenu powiatu np. często nasz Dom jest odwiedzany przez uczniów oraz przedszkolaków, współpracujemy również z Zespołem Szkół w Sarnakach przy organizacji imprez sportowych z udziałem osób niepełnosprawnych. Naszym stałym partnerem jest Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łosicach;
 - 10) wolontariusze (liczba zawartych umów) 0
15. **Jeśli w ŚDS prowadzona jest superwizja (grupowa, indywidualna) krótki opis, częstotliwość spotkań:**
- W ŚDS w Nowych Litewnikach nie prowadzimy superwizji.
16. **Ocena realizacji zadań i ewentualne wnioski, w tym informacje o planowanych zmianach w zakresie funkcjonowania domu:**
- W mojej ocenie jako kierownika ŚDS udało się nam bardzo pozytywnie przejść przez 2023 r. pod względem nie tylko finansowym, ale także działalności bieżącej ŚDS. Mimo trudności finansowych udało się nam stawić czoła przeciwnościom i organizować wiele ciekawych inicjatyw wspierających aktywizację społeczną Uczestników ŚDS. Ze swojej strony chciałbym gorąco podziękować Państwu za wsparcie finansowe, bez którego byłoby nam bardzo ciężko. Dzięki wsparciu finansowemu mogliśmy nie tylko podejmować szereg inicjatyw związanych ze wsparciem osób z niepełnosprawnościami, ale także udało się w niewielkim stopniu zwiększyć wynagrodzenia personelu ŚDS. W roku 2024 liczymy na wzrost dotacji miesięcznej przypadającej na Uczestnika, w innym wypadku będzie nam bardzo trudno realizować podstawowe założenia statutowe, nie mówiąc już o dodatkowych działaniach nastawionych na wsparcie i rozwój Uczestników ŚDS. Pod koniec ubiegłego roku zakończyły się prace związane z wykonaniem dokumentacji projektowej na utworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego na działce naprzeciwko ŚDS-u. Z niecierpliwością czekamy na nabór wniosków oraz możliwość dalszego rozwoju. Chcielibyśmy także, aby w pobliżu ŚDS powstał Zakład Aktywności Zawodowej, który będzie świetnie uzupełniał ofertę skierowaną do osób z niepełnosprawnościami. Jeżeli chodzi o funkcjonowanie Domu jestem bardzo zadowolony z oferty ŚDS w stosunku do Uczestników. W 2023 r. udało się skompletować ZWA, w którego skład wchodzi nie tylko terapeuta, opiekunowie czy pracownik socjalny, ale również fizjoterapeuta, psycholog i logopeda. W chwili obecnej poziom zatrudnienia umożliwia

sprawne prowadzenie zajęć w odpowiedzi na potrzeby Uczestników. Na koniec chciałbym bardzo podkreślić potrzebę zwiększenia dotacji przypadającej na Uczestnika, ponieważ w innym wypadku możemy mieć trudności z utrzymaniem odpowiedniej jakości świadczonych usług oraz utrzymaniem stabilności finansowej biorąc pod uwagę coraz wyższe nakłady finansowe na bieżące utrzymanie ŚDS. W związku z ogromnym zainteresowaniem Uczestnictwem w zajęciach organizowanych przez ŚDS w Nowych Litewnikach planujemy zwrócić się do Wojewody Mazowieckiego z prośbą o udostępnienie kolejnych 5 miejsc osobom niepełnosprawnym znajdującym się obecnie na liście rezerwowej. W naszym przypadku liczba pracowni, wymagany metraż oraz możliwości pozwalają na przyjęcie nawet maksymalnej liczby Uczestników bez uszczerbku na jakości prowadzonych zajęć.

Dane statystyczne:

1. Liczba **uczestników** według stanu na dzień 31.12.2023 r.:
 - typ **A** 2 w tym (0 „Za Życiem”)
 - typ **B** 33 w tym (0 „Za Życiem”)
 - typ **C** 0 w tym (0 „Za Życiem”)
 - typ **D** 15 w tym (15 „Za Życiem”)
2. Liczba uczestników, którzy **przybyli** w ciągu roku: typ **A** 0 typ **B** 3 typ **C** 0 typ **D** 1 Razem 4
3. Liczba uczestników, którzy **opuścili** dom oraz przyczyny odejścia:
 - 1) usamodzielnienie 0
 - 2) umieszczenie w placówkach całodobowej opieki 0
 - 3) przejście do innej formy wsparcia dziennego 0
 - 4) zgon 1
 - 5) inne – jakie 3 – niechęć do Uczestnictwa w zajęciach, zmiana miejsca zamieszkania
4. W 2023 r. **przybyło miejsc** 0 (typ 0, w tym „Za Życiem”0)
5. Planowane zwiększenie liczby miejsc w następnym roku sprawozdawczym:
typ **A** 0, typ **B** 5, typ **C** 0, typ **D** 0, Razem: 5
6. Liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy według stanu na dzień 31.12.2023 r.:
typ **A**, typ **B**, typ **C**, typ **D**, Razem 19
7. Liczba uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu w trakcie całego roku 16
8. Liczba uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu według stanu na dzień 31.12.2023 r.: 15
9. Liczba uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu kwalifikujących się do podwyższonej dotacji, zgodnie z art. 51c ust 5 ustawy o pomocy społecznej i na których pobierana jest ta dotacja według stanu na 31.12.2023 r.: 15
10. Liczba uczestników z problemami w komunikacji werbalnej: 23
11. Liczba ubezwłasnowolnionych uczestników: 13, w tym :
 - 1) łącznie 13 osób,
 - 2) częściowo 0 osób.

12. Liczba uczestników, którzy nie potwierdzali swojej obecności podpisem w ewidencji obecności domu: 9
13. Liczba pracowników upoważnionych do potwierdzania obecności uczestników: 3
14. Liczba osób w ciągu roku niepełnosprawnych fizycznie z problemami w zakresie lokomocji (wózek, kule itp.): 7.
15. Średnia dzienna frekwencja uczestników w ciągu roku 41,6 tj. 83,2%
16. Średnia miesięczna frekwencja uczestników w ciągu roku 44,79 tj. 89,58%
17. Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku: W ŚDS w Nowych Litewnikach funkcjonuje 7 pracowni: pracownia gospodarstwa domowego, pracownia plastyczno-artystyczna, pracownia komputerowa, rehabilitacyjna, terapii ruchowej, muzyczna oraz rękodzieła/techniczna. Uczestnicy są podzieleni na 5 grup po 10 osób, dlatego też średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć przedstawia się w następujący sposób: Średnia frekwencja dzienna w ciągu roku/5 grup≈8,32.
18. Liczba uczestników z poszczególnych gmin/powiatów, innych niż gmina/powiat, gdzie mieści się ŚDS:
 - Gmina Sarnaki: 17 osób
 - Miasto i Gmina Łosice: 17 osób
 - Gmina Stara Kornica: 4 osób
 - Gmina Przesmyki: 1 osoba
 - Gmina Korczew: 1 osoba
 - Gmina Platerów: 4 osoby
 - Gmina Huszlew: 3 osoby
 - Gmina Olszanka: 3 osoby
19. Zatrudnienie pracowników domu w trakcie roku w podziale na stanowiska pracy z uwzględnieniem wymiaru etatu oraz wskazaniem czy osoba zatrudniona jest na czas nieokreślony czy na czas określony. W przypadku zatrudnienia przez część roku proszę wpisać okres zatrudnienia:
 - 1) kierownik /dyrektor: 1 etat umowa na czas nieokreślony,
 - 2) zastępca kierownika/dyrektora -
 - 3) psycholog: 0,5 etatu umowa na czas określony
 - 4) terapeuta: 1 etat umowa na czas nieokreślony,
 - 1 etat umowa na czas nieokreślony,
 - 1 etat umowa na czas określony
 - 1 etat umowa na czas określony od 20.09.2023 r. - 30.04.2025 r.,
 - 1 etat umowa na czas określony od 01.02.2022 r. - 31.01.2023 r.
 - 5) instruktor terapii zajęciowej: 1 etat umowa na czas nieokreślony,
 - 6) terapeuta zajęciowy - 0
 - 7) instruktor terapii - 0
 - 8) asystent osoby niepełnosprawnej -
 - 9) pielęgniarka - 0
 - 10) pracownik socjalny: 1 etat umowa na czas nieokreślony

- 11) opiekun: 1 etat umowa na czas określony
1 etat umowa na czas określony 20.09.2023 r. – 30.04.2025 r.,
 - 12) pedagog - 0
 - 13) pracownicy posiadający inne specjalistyczne kwalifikacje zawodowe odpowiadające rodzajowi i zakresowi usług świadczonych w domu (wymienić nazwę stanowiska)
fizjoterapeuta 1 etat umowa na czas określony 01.10.2023 r. - 30.06.2026 r.
logopeda 1 etat umowa na czas nieokreślony,
opiekun medyczny 1 etat umowa na czas nieokreślony,
instruktor 0,5 etatu umowa na czas określony,
 - 14) pracownicy posiadający inne kwalifikacje zawodowe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania domu (wymienić nazwę stanowiska)
 - 15) główny księgowy: 1 etat umowa na czas nieokreślony,
20. **Inne formy zatrudnienia** (np. umowa zlecenie): liczba godzin, rodzaj świadczonej usługi, okres czasu na jaki zawarto umowę itp.: nie dotyczy
21. **Liczba wakatów** (nazwa stanowiska i wymiar etatu) 0
22. **Liczba pracowników i wymiar etatów pracowników zespołu wspierająco - aktywizującego** (kalkulowane do liczby miejsc statutowych)
- typ **A** 1 etatu (liczba pracowników 1)
 - typ **B** 7,5 etatu (liczba pracowników 8)
 - typ **C** 0 etatu (liczba pracowników 0)
 - typ **D** 5,5 etatu (liczba pracowników 6)
 - osób z **niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu** (niezaliczone do typu C lub D) 0 etatu (liczba pracowników 0)
23. **Liczba pracowników zatrudnionych na umowę zlecenie, którzy są członkami zespołu wspierająco-aktywizującego (nie wliczani do wskaźnika zatrudnienia pracowników ZWA)** nie dotyczy

Sprawozdanie finansowe:

- I. Całość środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie ŚDS w 2023 r.**
1. **Plan budżetu (dotacji) na 2023 r. 1 471 761,60 zł** (dot. wysokości środków zaplanowanych na 2023 r., a nie wysokości środków przekazanych) w tym:
 - 1) na bieżącą działalność w rozdziale 85203 1 350 240,00 zł.
 - 2) z programu „Za Życiem” 121 521,60 zł
 2. **Dotacja otrzymana na realizację zadania w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. 1 471 761,60 zł, w tym:**
 - 1) na bieżącą działalność w rozdziale 85203 1 350 240,00 zł
 - 2) z programu „Za Życiem” 121 521,60 zł
 3. **Kwota wykorzystanej dotacji w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. 1471761,60 zł, w tym:**
 - 1) na bieżącą działalność w rozdziale 85203 1 350 240,00 zł
 - 2) z programu „Za Życiem” 121 521,60 zł

4. Wysokość środków finansowych z budżetu Wojewody – **wydatki inwestycyjne (§ 6310/§ 6410)** 0,00 zł
 5. Środki finansowe w rozdziale 85203 przeznaczone **na utrzymanie standardów zgodnych z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy:**
 - § 2010 lub § 2110 0,00 zł.
 - § 6310 lub § 6410 0,00 zł.
- II. **Przyznane środki rezerwy celowej budżetu państwa w 2023 r. na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi** 0,00 zł
- III. **Zwrot dotacji do budżetu państwa** kwota 0,00 zł

V. FINANSE GMINY

1. Budżet

Budżet Gminy Sarnaki w 2023 r. uchwalony został uchwałą Rady Gminy Sarnaki Nr LVII/311/2022 z dnia 29.12.2022 r. i zakładał:

- 1) uzyskanie dochodów w kwocie 37 971 239,97 zł;
- 2) realizację wydatków na poziomie 41 290 391,37 zł;
- 3) pozyskanie przychodów w kwocie 3 869 151,40 zł;
- 4) realizację rozchodów na poziomie 550 000,00 zł.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 3 319 151,40 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Sarnaki na 2023 r. Planowana na 2023 r. wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

W 2023 r. dokonano łącznie 22 zmian budżetu, z czego 15 uchwałami Rady Gminy Sarnaki i 7 zarządzeniami Wójta Gminy Sarnaki.

W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- 1) plan dochodów wzrósł o 8 941 415,35 zł do kwoty 46 912 655,32 zł;
- 2) plan wydatków wzrósł o 12 163 554,21 zł do kwoty 53 453 945,58 zł;
- 3) plan przychodów wzrósł o 3 222 138,86 zł do kwoty 7 091 290,26 zł;
- 4) plan rozchodów nie uległ zmianie.

Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg planu na dzień 1 stycznia 2023 roku, planu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz wykonania za 2023 r. ujęto w ramach poniższej tabeli.

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

Tabela Nr 6 Podstawowe dane budżetowe

Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	37 971 239,97	46 912 655,32	47 177 407,39	100,56%
Wydatki	41 290 391,37	53 453 945,58	50 728 801,86	94,90%
Wynik	-3 319 151,40	-6 541 290,26	-3 551 394,47	-

Źródło: Opracowanie własne

Budżet Gminy Sarnaki zamknął się deficytem, który został sfinansowany środkami pochodzącymi z:

- 1) kredytów i pożyczek w kwocie 668 588,00 zł;
- 2) wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 2 882 806,47 zł.

Dochody budżetu Gminy Sarnaki w 2023 r. wyniosły 47 177 407,39 zł, a ich realizacja stanowiła 100,56% planu wynoszącego 46 912 655,32 zł. Realizację planu dochodów w 2023 r. przedstawiają tabele poniżej.

Tabela Nr 7 Realizacja planu dochodów w 2023 r. w Gminie Sarnaki

Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	20 670 440,79	27 083 828,68	28 663 099,54	105,83%	60,76%
Dochody majątkowe	17 300 799,18	19 828 826,64	18 514 307,85	93,37%	39,24%
Razem dochody ogółem	37 971 239,97	46 912 655,32	47 177 407,39	100,56%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2023 r. zostały wykonane na poziomie 28 663 099,54 zł, tj. w 105,83% w stosunku do planu wynoszącego 27 083 828,68 zł. Wartości zrealizowanych w 2023 r. dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

Tabela Nr 8 Realizacja planu dochodów bieżących w 2023 r. w Gminie Sarnaki

Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dotacje i dochody celowe	3 896 577,00	6 194 871,13	5 991 992,29	96,73%	20,90%
Subwencja ogólna	6 831 431,00	8 557 174,30	8 557 174,30	100,00%	29,85%
Udziały w PIT i CIT	2 512 673,00	2 512 673,00	2 512 673,00	100,00%	8,77%
Wpływy z podatków i opłat	6 507 910,00	8 461 591,00	8 828 182,72	104,33%	30,80%
Pozostałe dochody	921 849,79	1 357 519,25	2 773 077,23	204,28%	9,67%
Razem dochody bieżące	20 670 440,79	27 083 828,68	28 663 099,54	105,83%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Dochody majątkowe Gminy Sarnaki w 2023 r. zostały wykonane na poziomie 18 514 307,85 zł, tj. w 93,37% w stosunku do planu wynoszącego 19 828 826,64 zł. Strukturę zrealizowanych w 2023 r. dochodów majątkowych według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 9 Realizacja planu dochodów majątkowych w 2023 r. w Gminie Sarnaki

Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody z majątku	250 000,00	370 000,00	391 747,97	105,88%	2,12%
Dotacje i środki na inwestycje	17 050 799,18	19 458 826,64	18 122 559,88	93,13%	97,88%
Pozostałe dochody	0,00	0,00	0,00	-	0,00%
Razem dochody majątkowe	17 300 799,18	19 828 826,64	18 514 307,85	93,37%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki budżetu Gminy w 2023 r. wyniosły 50 728 801,86 zł, a ich realizacja wyniosła 94,90% planu wynoszącego 53 453 945,58 zł. Realizację planu wydatków w 2023 r. przedstawiają tabele poniżej.

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

Tabela Nr 10 Realizacja planu wydatków w 2023 r. w Gminie Sarnaki

Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	21 001 564,54	26 550 122,00	24 494 466,89	92,26%	48,29%
Wydatki majątkowe	20 288 826,83	26 903 823,58	26 234 334,97	97,51%	51,71%
Razem wydatki ogółem	41 290 391,37	53 453 945,58	50 728 801,86	94,90%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

W 2023 r. wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 24 494 466,89 zł, tj. w 92,26% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 26 550 122,00 zł. Wartości zrealizowanych w 2023 r. wydatków bieżących według działów przedstawia tabela poniżej.

Tabela Nr 11 Realizacja planu wydatków bieżących w 2023 r. w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	7 965 779,00	9 154 929,91	8 644 766,43	94,43%	35,29%
750	Administracja publiczna	4 198 074,26	4 813 419,74	4 523 449,00	93,98%	18,47%
852	Pomoc społeczna	2 160 341,20	2 732 106,88	2 672 232,83	97,81%	10,91%
010	Rolnictwo i łowiectwo	930 100,00	2 148 952,85	1 989 450,64	92,58%	8,12%
855	Rodzina	1 864 692,98	1 867 720,97	1 860 365,72	99,61%	7,60%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 188 860,00	1 435 896,66	1 150 916,91	80,15%	4,70%
600	Transport i łączność	770 334,23	1 311 682,10	988 137,08	75,33%	4,03%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	658 448,39	855 758,99	829 229,94	96,90%	3,39%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	298 635,32	697 547,86	612 520,06	87,81%	2,50%
757	Obsługa długu	270 000,00	470 000,00	416 556,30	88,63%	1,70%

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
	publicznego					
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	200 000,00	353 040,00	277 265,69	78,54%	1,13%
700	Gospodarka mieszkaniowa	149 073,26	199 318,31	176 500,61	88,55%	0,72%
851	Ochrona zdrowia	110 200,00	125 884,43	94 285,71	74,90%	0,38%
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 008,00	64 272,00	64 272,00	100,00%	0,26%
630	Turystyka	65 500,00	69 830,00	58 061,33	83,15%	0,24%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	19 700,00	39 899,00	39 780,00	99,70%	0,16%
926	Kultura fizyczna	15 223,90	47 673,90	39 478,24	82,81%	0,16%
710	Działalność usługowa	21 094,00	28 094,00	27 000,00	96,11%	0,11%
758	Różne rozliczenia	114 500,00	129 500,00	25 604,00	19,77%	0,10%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	0,00	4 320,00	4 320,00	100,00%	0,02%
752	Obrona narodowa	0,00	274,40	274,40	100,00%	< 0,01%
	Razem wydatki bieżące	21 001 564,54	26 550 122,00	24 494 466,89	92,26%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki majątkowe Gminy Sarnaki w 2023 r. zostały wykonane na poziomie 26 234 334,97 zł, tj. w 97,51% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 26 903 823,58 zł. Wartości

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

zrealizowanych w 2023 r. wydatków majątkowych według działów przedstawia tabela poniżej.

Tabela Nr 12 Realizacja planu wydatków majątkowych w 2023 r. w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
600	Transport i łączność	14 353 851,81	15 913 397,30	15 749 265,20	98,97%	60,03%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	27 034,55	4 037 817,34	3 627 493,53	89,84%	13,83%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 460 090,40	3 633 119,86	3 614 269,11	99,48%	13,78%
010	Rolnictwo i łowiectwo	2 304 636,07	2 563 536,07	2 498 581,58	97,47%	9,52%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	47 519,71	614 719,71	608 990,08	99,07%	2,32%
750	Administracja publiczna	25 000,00	81 390,22	79 890,00	98,16%	0,30%
801	Oświata i wychowanie	0,00	19 505,07	19 505,07	100,00%	0,07%
852	Pomoc społeczna	0,00	20 000,00	16 692,00	83,46%	0,06%
926	Kultura fizyczna	65 000,00	13 500,00	12 810,39	94,89%	0,05%
710	Działalność usługowa	5 694,29	6 838,01	6 838,01	100,00%	0,03%
	Razem wydatki majątkowe	20 288 826,83	26 903 823,58	26 234 334,97	97,51%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Przychody w 2023 r. zrealizowano w łącznej kwocie 10 455 356,87 zł, (co stanowi 147,44% planu), w tym:

- 1) kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych – 668 588,00 zł;
- 2) nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych – 3 900 850,12 zł;
- 3) niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 194 506,75 zł;

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

4) wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 5 691 412,00 zł.

Rozchody w 2023 r. zrealizowano w łącznej kwocie 550 000,00 zł (co stanowi 100,00% planu), w tym: spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych – 550 000,00 zł.

Szczegółowe informacje odnośnie wykonania budżetu dostępne są w opublikowanym na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Sarnakach sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Sarnaki za 2023 r.

<https://bip.sarnaki.pl/sprawozdanie-z-wykonania-budzetu-za-2023-rok.html>

2. Fundusz sołecki

Wykonanie funduszu sołeckiego w 2023 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 13 Wykonanie funduszu sołeckiego w 2023 r. w Gminie Sarnaki

LP	NAZWA SOŁECTWA	DZIAŁ	ROZDZIAŁ	PARAGRAF	NAZWA ZADANIA, PRZEDSIĘWZIĘCIA	KWOTA W ZŁ	WYKONANIE	WYKONANIE %
1	Binduga	921	92109	6050	Budowa budynku Wiejskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w miejscowości Binduga	16 260,63	16 260,63	100,00
2	Bonin	700	70005	4210	Ogrodzenie placu pod siłownię	3 945,05	3 938,66	99,84
		926	92695	6050	Budowa siłowni zewnętrznej w Boninie	11 000,00	11 000,00	100,00
3	Bonin Ogródki	750	75075	6050	Budowa 3 szt. dwustronnych witaczy promujących Gminę Sarnaki	11 945,51	11 945,51	100,00
4	Borsuki	600	60016	4270	Remont dróg gminnych w miejscowości Borsuki	23 470,04	23 247,00	99,05
5	Bużka	600	60016	4270	Remont dróg gminnych w miejscowości Bużka	13 103,23	0,00	0,00
6	Chlebczyn	600	60016	4270	Remont dróg gminnych w miejscowości Chlebczyn	5 000,00	5 000,00	100,00
		600	60016	4300	Opracowanie dokumentacji przebudowy drogi gminnej w miejscowości Chlebczyn	9 000,00	9 000,00	100,00
		754	75412	4210	Zakup piły spalinowej dla OSP Chlebczyn	3 200,00	3 200,00	100,00
		750	75075	4210	Dofinansowanie uroczystości kulturalno - sportowej skierowanej do mieszkańców Chlebczyna	2 112,79	2 111,39	99,93
7	Chybow	700	70005	4210	Zakup stołów i ław do wiaty w Chybowie	8 000,00	8 000,00	100,00
		700	70005	4300	Zakup kostki wraz z ułożeniem pod wiatą	5 680,53	5 679,56	99,98

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

					w Chybowie			
		750	75075	4210	Zakup namiotu wraz z wyposażeniem na potrzeby rozwoju wspólnoty samorządowej	7 000,00	7 000,00	100,00
		700	70005	4210	Zakup kosiarki oraz paliwa na potrzeby porządkowe przy świetlicy wiejskiej w Chybowie	3 000,00	2 999,98	100,00
8	Franopol	926	92605	4210	Pielęgnacja zieleni na placu " Sosnowa Kraina" we Franopolu	500,00	303,96	60,79
		600	60016	4300	Wycinka krzewów i zarośli przy drodze gminnej we Franopolu	2 120,00	2 120,00	100,00
		926	92605	4210	Zakup siatek na bramki przy boisku do piłki nożnej na placu gminnym "Sosnowa Kraina" we Franopolu	380,00	380,00	100,00
		926	92605	4210	Doposażenie wiaty na placu gminnym " Sosnowa Kraina" we Franopolu (zakup oświetlenia, kominka - grilla ogrodowego, plandek PCV na ściany wiaty)	12 523,90	12 493,00	99,75
9	Grzybów	750	75075	6050	Budowa 3 szt. dwustronnych witaczy promujących Gminę Sarnaki	16 418,50	16 418,50	100,00
10	Hołowczyce Kolonia	600	60016	4270	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Hołowczyce Kolonia	10 471,28	0,00	0,00
		754	75412	6050	Przebudowa budynku remizy OSP w Hołowczycach	5 000,00	5 000,00	100,00
11	Horoszki Duże	921	92109	6050	Budowa ogrodzenia Wiejskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, na placu gminnym, w miejscowości Horoszki Duże	14 686,71	13 922,21	94,79
		921	92109	4210	Zakup budynku gospodarczego przy Wiejskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Horoszkach Dużych	3 100,00	3 100,00	100,00
12	Horoszki Małe	750	75075	6050	Budowa 3 szt. dwustronnych witaczy promujących Gminę Sarnaki	13 734,71	13 734,71	100,00
13	Klepaczew	921	92109	6050	Budowa ogrodzenia przy świetlicy wiejskiej w Klepaczewie	15 734,40	15 733,01	99,99

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

14	Klimczyce	921	92109	6050	Zakup i montaż systemu klimatyzacji w budynku Wiejskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w miejscowości Binduga	14 050,45	8 610,00	61,28
15	Klimczyce Kolonia	900	90015	6050	Zakup i montaż 3 szt. latarni solarnych w Klimczycach Kolonii	14 734,55	14 730,00	99,97
16	Kózki	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w miejscowości Kózki	13 576,84	13 554,60	99,84
17	Mierzvice Kolonia	600	60016	6050	Wykonanie projektu przebudowy drogi gminnej Nr 200519W w miejscowości Mierzvice Kolonia	12 945,36	0,00	0,00
18	Nowe Hołowczyce	754	75412	6050	Przebudowa budynku remizy OSP w Hołowczycach	22 259,70	22 259,70	100,00
19	Nowe Litewniki	600	60016	4270	Remont dróg gminnych w Nowych Litewnikach	22 996,43	22 996,43	100,00
20	Nowe Mierzvice	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w Nowych Mierzvicach	13 471,59	13 468,50	99,98
21	Płosków	600	60016	4210	Zakup materiałów do pielęgnacji pasa drogi gminnej we wsi Płosków	500,00	481,00	96,20
		600	60016	4300	Wyznaczenie granic drogi gminnej - dz. 211	1 500,00	1 500,00	100,00
		600	60016	4270	Remont dróg gminnych w miejscowości Płosków	11 366,34	11 365,20	99,99
22	Płosków Kolonia	600	60016	4270	Remont i konserwacja dróg gminnych wsi Płosków Kolonia	11 471,90	10 194,55	88,87
23	Raczki	700	70005	4300	Wyrównanie placu gminnego na działce Nr 43	12 892,73	12 300,00	95,40
24	Rozwadów	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w miejscowości Rozwadów	12 945,36	12 945,36	100,00
25	Rzewuszki	754	75412	4300	Ułożenie kostki przy budynku OSP Rzewuszki	11 260,32	11 259,42	99,99
		600	60016	4270	Remont drogi gminnej w Rzewuszkach	7 000,00	6 420,60	91,72
26	Sarnaki	921	92109	6050	Przebudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach	52 623,40	52 623,40	100,00
27	Serpelice	600	60014	6050	Przebudowa drogi gminnej Nr 200514W w miejscowości Nowe Litewniki oraz przebudowa drogi powiatowej nr. 2018W Horoszki Duże - Serpelice	26 101,21	26 101,21	100,00
28	Stare Hołowczyce	754	75412	6050	Przebudowa budynku remizy OSP w Hołowczycach	20 260,01	20 071,72	99,07
29	Stare Litewniki	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w miejscowości	16 576,37	16 494,30	99,50

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

					Stare Litewniki			
30	Stare Merzwice	600	60016	4270	Remont drogi gminnej w Starych Mierzwicach	15 050,29	15 050,29	100,00
31	Terlików	921	92109	4210	Wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Terlików	7 500,00	7 400,05	98,67
		600	60016	4270	Remont drogi gminnej w miejscowości Terlików	7 866,03	7 866,03	100,00
32	Zabuże	600	60016	6050	Opracowanie projektu przebudowy drogi gminnej Klepaczew - Zabuże	15 765,73	15 765,00	100,00
		921	92109	4210	Zakup kosiarki do pielęgnacji placu przy świetlicy wiejskiej w Zabużu	1 179,00	1 179,00	100,00

Razem	563 280,89	517 224,48	91,82
-------	---------------	------------	-------

Źródło: Opracowanie własne

VI. OCHRONA ŚRODOWISKA

W ramach umowy zawartej z Okręgową Stacją Chemiczno-Rolniczą w Lublinie, której przedmiotem było wykonanie prac na rzecz ochrony środowiska w zakresie oceny stopnia degradacji gleb w wyniku działalności gospodarczej człowieka. Czas trwania badań obejmował 2023 r., w ciągu którego wykonano rolnikom 100 sztuk bezpłatnych badań gleb pod względem analizy polowej i sadowniczej (pH, P, K, Mg). Koszt jaki poniosła Gmina Sarnaki w ramach tego zadania to 1 312,00 zł.

W 2013 r. Uchwałą Nr XXXVI/189/2013 Rady Gminy w Sarnakach z dnia 30 grudnia 2013 r. Rada Gminy w Sarnakach przyjęła „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sarnaki na lata 2013-2032”. W ramach tego programu przeprowadzono szczegółową inwentaryzację wyrobów zawierających azbest. Od tego czasu gmina dokonuje sukcesywnie likwidację wyrobów zawierających azbest. W budżecie Gminy Sarnaki corocznie zabezpiecza się środki finansowe na realizację zadań z zakresu usuwania odpadów zawierających azbest.

W 2023 r. usunięto 161,52 Mg azbestu z 34 gospodarstw gminy. Zadanie zostało zrealizowane przy pomocy funduszy z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który dofinansował 70% a 30% dołożyła gmina.

Do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2023r. został złożony wniosek o odebranie folii rolniczej pochodzącej z gospodarstw rolnych. Przy 100% wsparciu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej została odebrana folia rolnicza pochodząca z gospodarstw. W projekcie brało udział 30 gospodarstw na odbiór folii rolniczej. Łącznie odebrano 37,82 Mg.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, mieszkańcy woj. mazowieckiego, którzy do ogrzewania wykorzystują tzw. kopciuchy, musieli wymienić je do końca 2022 r. Dotyczy to wymiany przestarzałego kotła na węgiel na urządzenie niskoemisyjne. Opracowane zostały liczne programy wsparcia dla sektora bytowo-komunalnego, w szczególności dla właścicieli domów jednorodzinnych. Głównym programem zarządzanym przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest program „Czyste Powietrze”, w którym można ubiegać się o dofinansowanie wymiany przestarzałych źródeł ciepła na nowe oraz termomodernizację budynku. Od czerwca 2021 r. w Urzędzie Gminy czynny jest punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze”.

W punkcie tym, mieszkańcy naszej Gminy mogą uzyskać wszelkie niezbędne informacje oraz pomoc przy wypełnianiu wniosków o dotację.

Realizacja Programu Priorytetowego Czyste Powietrze na terenie gminy Sarnaki – stan na dzień 31.12.2023 r. przedstawia się następująco:

- 1) powiat/gmina: łosicki/Sarnaki;
- 2) liczba złożonych wniosków: 88;
- 3) liczba zrealizowanych przedsięwzięć: 35;
- 4) kwota wypłaconych dotacji: 1 040 902,05 zł

Działania informacyjno-edukacyjne, były prowadzone również podczas kontroli palenisk domowych. Kontrole wykonywane przez pracowników Urzędu Gminy w Sarnakach mają na celu m. in. zweryfikowanie materiału stosowanego do ogrzewania. Kontrole wykonywane były zarówno na indywidualne zgłoszenie konkretnych posesji, jak również kompleksowo w danym rejonie. Przeprowadzono 3 kontrole.

Od 1 lipca 2021 r. został uruchomiony system Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), który ma stanowić bazę informacji o źródłach ogrzewania budynków w Polsce. System ten został utworzony przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego i ma za zadanie wspierać działania w wymianie kopciuchów, a tym samym walkę ze smogiem. W ewidencji mają znaleźć się informacje dotyczące domów mieszkalnych (Deklaracja A) oraz lokali usługowych i budynków publicznych (Deklaracja B). W deklaracji właściciel/zarządca domu ma obowiązek zgłosić wszystkie źródła ogrzewania – ich liczbę i rodzaj oraz podać informacje o ich przeznaczeniu i wykorzystywanych w nich paliwach. Deklaracje można składać elektronicznie (przez profil zaufany) lub w wersji papierowej składanej w siedzibie Urzędu Gminy Sarnaki. O ile elektroniczne deklaracje natychmiast zostają zapisane w CEEB, to deklaracje złożone w formie papierowej wymagają wprowadzenia ich do systemu. Do dnia 31 grudnia 2023 r. do urzędu gminy wpłynęło 2738 deklaracji.

Zasoby przyrodnicze Gminy Sarnaki:

Park Krajobrazowy "Podlaski Przełom Bugu" zajmuje 11 000 ha, natomiast otulina 4 540 ha (łącznie 15 540 ha). Zasady ochrony Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” oraz jego otuliny zostały ustalone w Rozporządzeniu Nr 57 Wojewody Mazowieckiego z dnia 20.05.2005r (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 120, poz. 3563).

Rezerwat przyrody "Zabuże" utworzono w 1983r jest to obszar lasu o powierzchni 34,07 ha położony w Leśnictwie Zabuże - Nadleśnictwo Sarnaki. Został utworzony Zarządzeniem

Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 22 kwietnia 1983r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P.1983.16.91).

Rezerwat przyrody "Kózki" rezerwat faunistyczny o powierzchni 86,12 ha położony jest w północnej części gminy Sarnaki nad rzeką Bug tuż przy moście na trasie Łosice - Siemiatycze. Został utworzony Rozporządzeniem Nr 231 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23.07.2001 r. w sprawie utworzenia rezerwatów przyrody na terenie województwa mazowieckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2001 r. Nr 158, poz. 2277).

Rezerwat przyrody Mierzvice – rezerwat florystyczny w pobliżu miejscowości Zabuze, w gminie Sarnaki, w powiecie łosickim, w województwie mazowieckim. Obejmuje wydzielenia leśne na terenie leśnictwa Mierzvice, Nadleśnictwo Sarnaki. Zajmuje powierzchnię 12,98 ha. Został utworzony Zarządzeniem 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 17 czerwca 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 24.08.2010 r., Nr 155, poz. 3827).

Na terenie Gminy Sarnaki znajdują się dwa obszary objęte siecią Natura 2000.

1) Obszary SOO (zatwierdzone Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011r.)

- PLH 140011 – Ostoja Nadbużańska – 3 308,6 ha

2) Obszary OSO (wyznaczone rozp. MŚ z dnia 12.01.2011r.w sprawie Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków – Dz.U. Nr 25, poz. 133 ze zm.)

- PLB 140001 – Dolina Dolnego Bugu– 2 473,9 ha

Sieć ECONET-POLSKA - Gmina Sarnaki leży w zasięgu Wschodniego oraz Północno - Centralnego korytarza ekologicznego, są to dwa z siedmiu głównych korytarzy ekologicznych w Polsce.

Na terenie Gminy Sarnaki znajduje się 43 sztuki pomników przyrody – w tym 31 pojedynczych drzew, 1 aleja lipowa, która rośnie wzdłuż drogi prowadzącej do pałacu w Zabuzu, 7 grup drzew, 3 głązy narzutowe.

Administracja w ochronie środowiska

Zezwolenia na usunięcie drzew

Usuwanie drzew i krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić po uzyskaniu stosownego zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy, co wynika z ustawy o ochronie przyrody. Zgłoszeniu podlegają drzewa, których obwody pni na wysokości 5 cm przekraczają:

- 1) 80 cm w przypadku topoli, wierzby, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego;
- 2) 65 cm w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego;
- 3) 50 cm w przypadku pozostałych gatunków drzew.

W roku 2023 wydano 315 zgód zamiaru usunięcia drzew dla osób fizycznych, oraz wydano 8 decyzji dla podmiotów prawnych zezwalających na wycinkę drzew.

W 2023 r. z terenu Gminy Sarnaki zostało odebranych 699,47Mg (tony) odpadów. W tym 326,90Mg zmieszanych, 131,51Mg segregowanych (papier, szkło, plastik), sprzęt

elektryczny i elektroniczny 3,57Mg, odpady wielkogabarytowe 25,80Mg, zużyte opony 4,82Mg, popiół 23,66Mg, odpady biodegradowalne 81,44Mg.

Program przeciwdziałania bezdomności zwierząt

Działając w ramach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, Rada Gminy w Sarnakach corocznie podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sarnaki”. Program na 2023 rok został przyjęty dnia 27 lutego 2023 r. Uchwałą Nr LIX/326/2023, dnia 30 marca 2023r. zmieniającą Uchwałą Nr LX/332/2023. Głównym celem Programu było ograniczenie bezdomności zwierząt oraz zapewnianie im prawidłowej opieki.

W 2023 r. gmina miała podpisaną umowę z Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt Nowodwór 21-100 Lubartów w celu odławiania i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom. Z terenu gminy wyłapano i zapewniono opiekę 13 bezdomnym psom, 61 kotek wysterylizowano, 25 suczek wysterylizowano, 81 zwierząt zaszczepiono oraz podpisano 3 umowy adopcyjne zapewniając opiekę i nowy dom bezpańskim psom z terenu gminy. Koszt zadania w 2023 r wyniósł 84 538,37 zł., z czego pozyskano środki w wysokości 10 000,00 zł z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „Zapobieganie bezdomności zwierząt w gminie Sarnaki”. Koszt wyłapanie i umieszczenie w schronisku zwierząt - 52 029,00 zł, sterylizacja - 19 877,00 zł, usługi weterynaryjne - 7 200,00 zł, oraz dokarmianie bezdomnych zwierząt dokarmianie - 3 002,37 zł. i czipowanie - 2 430,00 zł.

VII. INFRASTRUKTURA

1. Gospodarka gruntami

Informacja o gruntach stanowiących własność Gminy Sarnaki (stan na dzień 31.12.2023 r.):

1) Stan gruntów wynosi - 102,5863 ha, w tym:

- Binduga - 0,1201 ha
- Bonin - 0,0900 ha
- Borsuki - 1,2419 ha
- Bużka - 0,3693 ha
- Chlebczyn - 0,3869 ha
- Chybów - 1,1179 ha
- Franopol - 2,9974 ha
- Grzybów - 0,3399 ha
- Hołowczyce - 4,2350 ha
- Hołowczyce-Kolonia - 0,3500 ha

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

- Horoszki Duże - 1,7277 ha
- Klepaczew - 0,7916 ha
- Klimczyce - 0,4100 ha
- Klimczyce-Kolonia - 0,2407 ha
- Kózki - 1,4681 ha
- Nowe Litewniki - 0,7620 ha
- Mielnik II - 25,1301 ha
- Mierzvice-Kolonia - 2,6785 ha
- Nowe Mierzvice - 0,7905 ha
- Stare Mierzvice - 24,5836 ha
- Płosków-Kolonia - 0,1500 ha
- Płosków - 0,3024 ha
- Raczki - 0,0478 ha
- Sarnaki - 24,2071 ha
- Serpelice - 5,2721 ha
- Terlików - 1,9600 ha
- Zabuzę - 0,8157 ha

2) Stan dróg wynosi - 303,2277 ha, w tym:

- Binduga - 2,9148 ha
- Bonin - 8,8376 ha
- Bonin Ogródki - 2,3234 ha
- Borsuki - 34,4889 ha
- Bużka - 13,0967 ha
- Chlebczyn - 9,6828 ha
- Chybów - 14,2823 ha
- Franopol - 13,2928 ha
- Grzybów - 8,0919 ha
- Hołowczyce - 16,6112 ha
- Hołowczyce-Kolonia - 4,6847 ha
- Horoszki Duże - 11,3241 ha
- Horoszki Małe - 3,6112 ha
- Klepaczew - 15,1245 ha
- Klimczyce - 0,5200 ha
- Klimczyce-Kolonia - 5,1063 ha
- Kózki - 2,8826 ha
- Nowe Litewniki - 21,2912 ha
- Stare Litewniki - 10,4920 ha
- Mielnik II - 3,4077 ha
- Mierzvice-Kolonia - 7,8733 ha
- Nowe Mierzvice - 10,8235 ha
- Stare Mierzvice - 10,4419 ha
- Płosków-Kolonia - 3,3500 ha

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

• Płasków	- 5,4197 ha
• Raczki	- 2,5688 ha
• Rozwadów	- 3,1000 ha
• Rzewuszki	- 7,5772 ha
• Sarnaki	- 17,5312 ha
• Serpelice	- 17,1318 ha
• Terlików	- 10,1000 ha
• Zabuże	- 5,2436 ha

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. sprzedano następujące grunty:

1. Bonin - działka nr 565/2 o pow. 0,1109 ha za kwotę 10 000,00 zł - (sprzedaż użytkowania wieczystego na rzecz użytkownika wieczystego) - Akt notarialny Rep. A nr 255/2023 z dn. 16.01.2023 r.
2. Hołowczyce - działka nr 370/2 o pow. 0,06 ha za kwotę 17 000,00 zł - Akt notarialny Rep. A nr 3840/2023 z dn. 11.05.2023 r.
3. Horoszki Duże - działka nr 115 o pow. 0,1634 ha za kwotę 20 000,00 zł - (sprzedaż użytkowania wieczystego na rzecz użytkownika wieczystego) - Akt notarialny Rep. A nr 255/2023 z dn. 16.01.2023 r.
4. Nowe Mierzvice - działka nr 162/9 o pow. 0,1579 ha za kwotę 62 500,00 zł (grunt orny) - Akt notarialny Rep. A nr 1750/2023 z dn. 24.03.2023 r.
5. Nowe Mierzvice - działka nr 162/10 o pow. 0,1579 ha za kwotę 62 500,00 zł (grunt orny) - Akt notarialny Rep. A nr 1743/2023 z dn. 24.03.2023 r.
6. Nowe Mierzvice - działka nr 162/11 o pow. 0,1579 ha za kwotę 66 666,67 zł (grunt orny) - Akt notarialny Rep. A nr 1450/2023 z dn. 15.03.2023 r.
7. Nowe Mierzvice - działka nr 162/12 o pow. 0,1579 ha za kwotę 62 500,00 zł (grunt orny) - Akt notarialny Rep. A nr 1743/2023 z dn. 24.03.2023 r.
8. Nowe Mierzvice - działka nr 162/13 o pow. 0,1579 ha za kwotę 69 105,69 zł (grunt orny) - Akt notarialny Rep. A nr 1057/2023 z dn. 09.03.2023 r.
9. Sarnaki - działka nr 5/3 o pow. 0,0542 ha za kwotę 7 500,00 zł (sprzedaż użytkowania wieczystego na rzecz użytkownika wieczystego) - Akt notarialny Rep. A nr 976/2023 z dn. 12.04.2023 r.
10. Sarnaki - działka nr 564/1 o pow. 0,0431 ha za kwotę 58 000,00 zł - Akt notarialny Rep. A nr 1619/2023 z dn. 20.06.2023 r.
11. Serpelice - działki nr: 1333/1 o pow. 0,8070 ha, 1333/2 o pow. 0,0030 ha (sprzedaż nieodpłatna) - Akt notarialny Rep. A nr 262/2023 z dn. 16.01.2023 r.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. nabyto następujące grunty:

Serpelice - działki nr: 1268/12 o pow. 0,3138 ha (grunty zabudowane), 1272/1 o pow. 0,0262 ha (grunty zabudowane, pastwisko), 1315/34 o pow. 0,1912 ha, 1315/26 o pow. 0,0242 ha, 1321/21 o pow. 0,1377 ha (droga), 1321/15 o pow. 0,1141 ha (droga) (nabycie nieodpłatne) - Akt notarialny Rep. A nr 262/2023 z dn. 16.01.2023 r.

Na dzień 31.12.2023 r. w użytkowaniu wieczystym jest 2,8638 ha gruntów.

2. Gospodarka nieruchomościami

Informacja o nieruchomościach stanowiących własność Gminy Sarnaki (stan na dzień 31.12.2023 r.):

Stan budynków wynosi - 37 szt., w tym:

1) mieszkalne - 10 szt.:

- a) Hołowczyce-Kolonia nr 21, - budynek murowany, znajduje się na działce nr 132/4 o pow. 0,35 ha,
- b) Sarnaki ul. 3 Maja 17 - budynek drewniany, znajduje się na działce nr 617/8 o pow. 0,0609 ha,
- c) Sarnaki ul. Berka Joselewicza 6 - budynek drewniany, znajduje się na działce nr 617/17 o pow. 0,1900 ha,
- d) Sarnaki ul. Berka Joselewicza 8 - budynek drewniany, piętrowy, znajduje się na działce nr 617/17 o pow. 0,1900 ha,
- e) Sarnaki ul. Kolejowa 5 - budynek drewniany, znajduje się na działce nr 617/4 o pow. 0,0119 ha,
- f) Sarnaki ul. Kolejowa 4 - budynek drewniany, znajduje się na działce nr 589 o pow. 0,0338 ha,
- g) Sarnaki ul. 3 Maja 25 - budynek murowany, piętrowy (dom nauczyciela), znajduje się na działce nr 612/1 o pow. 0,0953 ha, (1 mieszkanie jest własnością gminy),
- h) Sarnaki ul. Piłsudskiego 1 - budynek drewniany (po Urzędzie Gminy), znajduje się na działce nr 594 o pow. 0,1720 ha,
- i) Nowe Hołowczyce nr 129 - budynek drewniany,
- j) Serpelice nr 83C (83, 83A) - budynek murowany (dom nauczyciela), znajduje się na działkach nr: 1230/10 o pow. 0,7026 ha, 1306/3 o pow. 0,0774 ha, 1268/12 o pow. 0,3138 ha

2) obiekty szkolne - 4 szt.:

- a) Hołowczyce nr 79 - budynek drewniany, znajduje się na działce nr 747 o pow. 0,7700 ha,
- b) Nowe Litewniki nr 40 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 223 o pow. 0,7620 ha,
- c) Sarnaki, ul. 3 Maja 27 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 612/2 o pow. 0,6893 ha,
- d) Serpelice nr 83A - budynek murowany, znajduje się na działce nr 1230/10 o pow. 0,7026 ha

3) obiekty służby zdrowia - 1 szt.:

Sarnaki, ul. Kilińskiego 3 - budynek murowany, piętrowy, znajduje się na działce nr 673/5 o pow. 0,1604 i 673/2 o pow. 0,0117 ha (w budynku znajdują się lokale użytkowe i lokale mieszkalne)

4) obiekty użyteczności publicznej - 3 szt.:

- a) Sarnaki, ul. Dzikowa 6 - budynek murowany (przedszkole), znajduje się na działce nr 20 o pow. 0,4801 ha,
- b) Serpelice nr 83C - budynek murowany (przedszkole), znajduje się na działkach nr: 1230/10 o pow. 0,7026 ha, 1306/3 o pow. 0,0774 ha, 1268/12 o pow. 0,3138 ha,
- c) Sarnaki, ul. Teatralna 1 - budynek murowany (siedziba GOK), znajduje się na działce nr 591 o pow. 0,3350 ha

5) obiekty biurowe - 1 szt.:

Sarnaki ul. Berka Joselewicza 3 - budynek murowany, piętrowy (siedziba Urzędu Gminy), znajduje się na działkach nr: 646/1 o pow. 0,0870 ha, 646/2 o pow. 0,0114 ha, 691/1 o pow. 0,0441 ha, 648/3 o pow. 0,0491 ha

6) OSP - 7 szt.:

- a) Borsuki nr 44 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 560 o pow. 0,6479 ha,
- b) Chlebczyn nr 84 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 307/1 o pow. 0,3402 ha,
- c) Grzybów nr 5 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 149/2 o pow. 0,1835 ha,
- d) Klepaczew nr 27 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 27 o pow. 0,1919 ha,
- e) Stare Mierzvice nr 62a - budynek drewniany, znajduje się na działce nr 8 o pow. 0,1500 ha,
- f) Terlików nr 12 - budynek murowany, znajduje się na działce nr 93 o pow. 0,84 ha,
- g) Sarnaki, ul. Teatralna nr 1A - budynek murowany, znajduje się na działkach nr: 591 o pow. 0,3350 ha, 594 o pow. 0,1720 ha

7) inne - 11 szt.:

➤ najem - 1 szt.:

Zabuże nr 10 – budynek poszkolny, murowany, znajduje się na działkach nr: 296/5 o pow. 0,1086 ha, 299/7 o pow. 0,1154 ha,

➤ bezpośredni zarząd - 5 szt.:

- a) Sarnaki, ul. 3 Maja 4a - oczyszczalnia ścieków, znajduje się na działce nr 1198 o pow. 1,88 ha,
- b) Chybów nr 106A - hydrofornia, znajduje się na działce nr 742 o pow. 0,1079 ha,
- c) Sarnaki, ul. Kilińskiego 3 - budynek gospodarczy murowany (obok Ośrodka Zdrowia), znajduje się na działkach nr: 673/5 o pow. 0,1604 i 673/2 o pow. 0,0117 ha,
- d) Sarnaki ul. Berka Joselewicza (8) - (tzw. Getto), komórka murowana, znajduje się na działce nr 617/17 o pow. 0,1900 ha,
- e) Sarnaki, ul. Piłsudskiego 1 - budynek gospodarczy, murowany (obok starej gminy), znajduje się na działce nr 594 o pow. 0,1720 ha

➤ inne formy - 5 szt.:

- a) Hołowczyce nr 79 - budynek gospodarczy murowany (obok szkoły), znajduje się na działce nr 747 o pow. 0,7700 ha,
- b) Nowe Litewniki nr 40 - budynek gospodarczy murowany (obok szkoły), znajduje się na działce nr 223 o pow. 0,7620 ha,
- c) Nowe Litewniki nr 40 - budynek gospodarczy murowany (obok szkoły), znajduje się na działce nr 223 o pow. 0,7620 ha,

- d) Zabuze nr 10 - budynek gospodarczy murowany (obok budynku poszkolnego), znajduje się na działkach nr: 296/5 o pow. 0,1086 ha, 293/10 o pow. 0,0841 ha,
- e) Zabuze nr 10 - domek campingowy drewniany (obok budynku poszkolnego)

W 2023 r. wydano 15 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości.

VIII. BEZPIECZEŃSTWO W GMINIE

1. Ochrona zdrowia

Placówki ochrony zdrowia mające swoje siedziby na terenie Gminy Sarnaki są zrestrukturyzowane i od lat działają w oparciu o kontrakty zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia. Opiekę zdrowotną na poziomie specjalistycznym zapewnia obejmujący swym zasięgiem cały powiat łosicki Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy w Łosicach.

Gmina Sarnaki na swoim terytorium posiada dwa ośrodki zdrowia świadczące opiekę w zakresie podstawowych usług medycznych:

- 1) Poradnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Hołowczycach - Nowe Hołowczyce 15, 08-220 Sarnaki;
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia VENA w Sarnakach – ul. Kilińskiego 4B, 08-220 Sarnaki.

Dodatkowo w Gminie Sarnaki funkcjonuje Poradnia Stomatologiczna w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „EVAN”, przy ul. Kilińskiego 3, 08-220 Sarnaki.

Natomiast apteka, w której można zaopatrzyć się w produkty lecznicze, leki apteczne, wyroby medyczne i inne artykuły np. suplementy diety znajduje się przy ul. Kilińskiego 5, 08-220 Sarnaki

2. Działania ratowniczo - gaśnicze

Bezpieczeństwo przeciwpożarowe Gminy Sarnaki zapewniają 10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, zwane dalej OSP działają w następujących miejscowościach: Sarnaki, Chlebczyn, Rzewuszki, Grzybów, Hołowczyce, Litewniki, Mierzvice, Klepaczew, Serpelice i Borsuki.

Charakterystyka poszczególnych jednostek:

- 1) **OSP Sarnaki** - jednostka włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W 2023 r. jednostka brała udział w 66 działaniach ratowniczo - gaśniczych, w tym: 14 pożarów, 52 miejscowe zagrożenia;

- 2) **OSP Serpelice** - jednostka włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W 2023 r. jednostka brała udział w 65 działaniach ratowniczo - gaśniczych, w tym: 10 pożarów, 55 miejscowe zagrożenia;
- 3) **OSP Borsuki** - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W 2023 r. jednostka brała udział w 3 działaniach ratowniczo - gaśniczych w tym: 1 pożar, 2 miejscowe zagrożenia;
- 4) **OSP Klepaczew** - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W 2023 r. jednostka nie brała udziału w działaniach ratowniczo- gaśniczych;
- 5) **OSP Mierzvice** - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W 2023 r. jednostka nie brała udziału w działaniach ratowniczo - gaśniczych;
- 6) **OSP Hołowczyce** - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W 2023 r. jednostka brała udział w 38 działaniach ratowniczo - gaśniczych w tym: 11 pożarów, 27 miejscowe zagrożenia;
- 7) **OSP Grzybów** - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W 2023 r. jednostka nie brała udziału w działaniach ratowniczo - gaśniczych;
- 8) **OSP Rzewuszki** - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W 2023 r. jednostka brała udział w 4 działaniach ratowniczo - gaśniczych w tym: 2 pożary, 2 miejscowe zagrożenia;
- 9) **OSP Chlebczyn** - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W 2023 r. jednostka brała udział w 19 działaniach ratowniczo - gaśniczych w tym: 5 pożarów, 14 miejscowe zagrożenia;
- 10) **OSP Litewniki** - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. W 2023 r. jednostka brała udział w 2 działaniu ratowniczo - gaśniczych w tym: 1 pożar, 1 miejscowe zagrożenie

3. Analiza bezpieczeństwa na terenie Gminy Sarnaki

W analizowanym 2023 r. w rejonie służbowym obejmującym Gminę Sarnaki w porównaniu do roku 2022 nastąpił wzrost przestępstw o 1, ponadto zaistniała taka sama liczba wykroczeń jak w 2022 r.

W 2023 r. w rejonie służbowym obejmującym Gminę Sarnaki zaistniało 56 przestępstw takich jak: 25 przestępstw przeciwko mieniu, 2 przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, 14 przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, 1 przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, 5 przestępstw przeciwko wolności, 2 przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, 2 przestępstwa przeciwko czci i nietykalności cielesnej, 2 przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu, 2 przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece. Zatrzymano 1 osobę poszukiwaną oraz 7 nietrzeźwych kierujących.

Na terenie Gminy Sarnaki doszło do 123 wykroczeń, z czego 61 wykroczeń to wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, 8 wykroczeń przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym, 13 wykroczeń przeciwko obyczajności publicznej, 5 wykroczeń przeciwko urządzeniom użytku publicznego,

21 wykroczeń przeciwko mieniu, 3 wykroczenia z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, 4 wykroczenia przeciwko mieniu, 3 wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, 5 wykroczeń dotyczących szkodnictwa leśnego, polnego i ogrodowego.

Ponadto na terenie Gminy Sarnaki w 2023 r. zostało przeprowadzonych przez policję 447 interwencji.

Rejon Gminy Sarnaki obsługiwany jest przez jednego dzielnicowego, wspieranego przez funkcjonariuszy Ogniwa Patrolowo – Interwencyjnego, Ogniwa Ruchu Drogowego, a także Prewencję Kryminalną. Celem zapobieżenia ewentualnym zjawiskom kryminalnym i patologiom społecznym, dzielnicowy starał się dotrzeć do każdej rodziny, rozpoznawał problemy, prowadził, pogadanki i 81spotkania środowiskowe oraz udzielał porad prawnych. Dla eliminacji przemocy w rodzinie i nadużywania alkoholu realizowano procedurę Niebieskiej Karty w 6 rodzinach, kierowano wnioski o leczenie odwykowe do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, utrzymywano stałą współpracę z samorządem lokalnym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, sądami, placówkami oświatowymi i domem pomocy społecznej. W 2023 r. dzielnicowy przeprowadził 46 spotkań środowiskowych.

Elementem wpływającym na stan bezpieczeństwa gminy jest ilość prowadzonych w tym okresie procedur Niebieskiej Karty. W minionym roku wszczęto 3 procedury. Zakończonych zostało 4, a 2 są nadal prowadzone.

Ważną informacją jest również promowanie aplikacji Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa oraz Moja Komenda. Za pomocą aplikacji Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa każdy obywatel może wskazać miejsca, w których zagrożone jest bezpieczeństwo lub porządek publiczny, umożliwiając one łatwiejszy kontakt z policją. Aplikacje te dostępne są na stronie www.policja.pl. W 2023 r. w aplikacji Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa zaznaczonych zostało 16 miejsc zagrożonych, takich jak: 9 spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, 3 grupowanie się nieletnich zagrożonych demoralizacją, 2 wałęsające się bezpańskie psy, 1 używanie środków odurzających, 1 miejsce niebezpieczne na wodach.

Komenda Powiatowa Policji w Łosicach w ramach swoich kompetencji prowadzi działania zmierzające do ograniczenia wymienionych zjawisk. Informacje na ten temat w ubiegłym roku były szeroko promowane na terenie Gminy Sarnaki, jak i całego powiatu łosickiego.

IX. ZAKOŃCZENIE

Podsumowując rok 2023 należy zauważyć, iż był to czas kończącej się kadencji.

W latach 2018-2023 dla Gminy Sarnaki udało się zrealizować kilkadziesiąt projektów, natomiast w 2023 r. dzięki pozyskanym środkom finansowym rozpoczęliśmy również realizację kolejnych inwestycji, które są kontynuowane dotychczas.

Cały czas stawiamy na bezpieczeństwo i komfort, a także na życie społeczne naszych mieszkańców. Dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym udało nam się wyremontować i przebudować drogi, oświetlenie uliczne, świetlice wiejskie, aby stworzyć również miejsca zabaw dla dzieci i spotkań dla mieszkańców.

Świetlice wiejskie tętnią życiem, organizowane są w nich również imprezy okolicznościowe, ale przede wszystkim spotkania mieszkańców. Czynnie działające koła gospodyń wiejskich to część naszej kultury i życia społecznego.

W ramach bezpieczeństwa udało nam się zakupić nowy lekki samochód pożarniczy, wyremontować strażnicę OSP oraz doposażyć strażaków w sprzęt ratowniczo-gaśniczy i ubrania specjalne.

Nie zapominamy również o oświacie i kulturze. W ubiegłym roku poddaliśmy generalnej termomodernizacji Szkołę Podstawową im. Akcji V2 w Sarnakach. Ponadto wybudowaliśmy nowoczesny obiekt Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach, który tętni życiem, skupia się wokół niego wiele grup muzycznych, odbywają się różnorakie warsztaty i spotkania integracyjne.

Bardzo ważnym czynnikiem, który pozwala na rozwój Gminy Sarnaki jest wskaźnik zadłużenia, od 2018 udało nam się zmniejszyć zadłużenie, co również przełożyło się na zwiększenie wydatków budżetowych.

Przy lekturze Raportu warto pamiętać, że jest on informacyjnie i logicznie skorelowany ze sprawozdaniem z realizacji budżetu gminy za miniony rok. Oba dokumenty łączą się z oceną działań Wójta Gminy Sarnaki przez organ stanowiący. Sprawozdanie pokazuje wydatki w podziale na klasyfikację budżetową i w układzie zadań. Raport o stanie Gminy pokazuje te same dane finansowe w innym przekroju informacyjnym, a oprócz nich pokazuje najważniejsze efekty i rezultaty funkcjonowania gminy – czyli to, w jaki sposób działania wójta i związane z nimi wydatki finansowane z budżetu za ubiegły rok służyły poprawie jakości życia Mieszkańców w ramach poszczególnych dziedzin zarządzania.

Dobro Mieszkańców Gminy Sarnaki jest najważniejsze. Dzisiejsza Gmina Sarnaki to efekt bardzo dobrej pracy pracowników urzędu gminy, jak również jednostek organizacyjnych, a także decyzji podejmowanych przez Radę Gminy w Sarnakach oraz współpracy z sołtysami i mieszkańcami Gminy Sarnaki.

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2023

Wszystkim bardzo dziękuję za ciężką pracę, pomoc, wsparcie i poświęcenie w realizacji zamierzonych celów. Konstruktywne rozwiązywanie problemów, zaangażowanie, wzajemne zrozumienie i zaufanie to podstawa budowania wspólnego dobra.

Mam nadzieję, że podczas lektury dokumentu odnajdziecie w nim Państwo najważniejsze informacje na temat realizowanych przez nas zadań, poznacie złożoność procesów zarządzania gminą. Przedstawione w Raporcie informacje stanowią potwierdzenie, że Gmina Sarnaki nie zatrzymuje się w realizacji wyznaczonych celów.

Dziękując za 2023 r., zrealizowane działania oddaję Państwa ocenie.

Uważam, że należy intensywnie pracować dalej na rzecz Gminy Sarnaki i jej mieszkańców.

Z wyrazami szacunku
Wójt Gminy Sarnaki

/-/ Grzegorz Arasymowicz

WYKAZ TABEL

1. Tabela Nr 1 - Rynek napojów alkoholowych w Gminie Sarnaki (stan na dzień 31.12.2023 r.)	7
2. Tabela Nr 2 - Wykaz sołectwa w Gminie Sarnaki	13
3. Tabela Nr 3 - Struktura wydatków na pomoc społeczną w ramach zadań własnych w 2023 r.	26
4. Tabela Nr 4 - Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2023 r.	28
5. Tabela Nr 5 - Kalendarz imprez Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach w 2023 r.	35
6. Tabela Nr 6 - Podstawowe dane budżetowe	63
7. Tabela Nr 7 - Realizacja planu dochodów w 2023 r. w Gminie Sarnaki	63
8. Tabela Nr 8 - Realizacja planu dochodów bieżących w 2023 r. w Gminie Sarnaki	64
9. Tabela Nr 9 - Realizacja planu dochodów majątkowych w 2023 r. w Gminie Sarnaki	64
10. Tabela Nr 10 - Realizacja planu wydatków w 2023 r. w Gminie Sarnaki	65
11. Tabela Nr 11 - Realizacja planu wydatków bieżących w 2023 r. w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej	65
12. Tabela Nr 12 - Realizacja planu wydatków majątkowych w 2023 r. w Gminie Sarnaki według działów klasyfikacji budżetowej	67
13. Tabela Nr 13 - Wykonanie funduszu sołectkiego w 2023 r. w Gminie Sarnaki	68